

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη
Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη
Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων**

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διπλωματική Εργασία:

**Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ CSR/ESG ΣΤΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑΙΑ ΑΞΙΑ**

Επιμέλεια Εργασίας: **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΒΕΡΓΗΣ**

Επιβλέπων Καθηγητής: **ΙΩΑΝΗΣ ΤΑΜΠΑΚΟΥΔΗΣ**

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

Φεβρουάριος 2023

Περίληψη

Η εργασία έχει ως στόχο τον εντοπισμό του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων CSR/ESG στην χρηματοοικονομική απόδοση. Στο **κεφάλαιο 1** γίνεται μία εισαγωγή στην εργασία. Στο **κεφάλαιο 2** γίνεται μία αναφορά στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ ή CSR) και την Περιβαλλοντολογική, Κοινωνική και Διακυβέρνηση (ESG) καθώς και στον οίκο αξιολόγησης MSCI. Στο **κεφάλαιο 3** γίνεται μία αναφορά στις σχετικές πληροφορίες που υπάρχουν για τον δείκτη ESG έως τώρα στην βιβλιογραφία και την σχέση του με την χρηματοοικονομική απόδοση των εταιρειών. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στις θεωρητικές και εμπειρικές απόψεις που υπάρχουν για την συσχέτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης ενώ γίνεται και μία αναφορά σε μελέτες οι οποίες προσπαθούν να δείξουν την επίδραση των δραστηριοτήτων ESG στην χρηματοοικονομική απόδοση κατά την διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Στο **κεφάλαιο 4** ακολουθεί μία μελέτη σε ένα δείγμα δέκα εταιρειών για το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022, η οποία προσπαθεί να δείξει τη συσχέτιση μεταξύ των ESG δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής απόδοσης των εταιρειών. Για την μελέτη αυτή χρησιμοποιήθηκαν οι βαθμολογίες ESG του οίκου αξιολόγησης MSCI και οικονομικά δεδομένα, μεταξύ των οποίων η πορεία της μετοχής, οι ετήσιες πωλήσεις και τα καθαρά έσοδα των δέκα εταιρειών. Τέλος, στο **κεφάλαιο 5** γίνεται μία αναφορά σε κάποια γενικά συμπεράσματα της εργασίας, καθώς και στους περιορισμούς της μελέτης.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1	1
1.1 Εισαγωγή.....	1
Κεφάλαιο 2	3
2.1 Εισαγωγή.....	3
2.2 Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	3
2.2.1 Κατανόηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.....	4
2.3 Περιβαλλοντική, Κοινωνική και Διακυβέρνηση.....	4
2.3.1 Βασικοί Παράγοντες ESG	5
2.4 Οι διαφορές μεταξύ CSR και ESG	7
2.5 Μέτρηση ESG	8
2.5.1 MSCI ESG Ratings Methodology	8
Κεφάλαιο 3	11
3.1 Εισαγωγή.....	11
3.2 ESG και Χρηματοοικονομική Απόδοση.....	11
3.2.1 Προηγούμενες Θεωρητικές Έρευνες	12
3.2.2 Προηγούμενες Εμπειρικές Έρευνες.....	13
3.3 Δραστηριότητες ESG και Covid-19	16
Κεφάλαιο 4	18
4.1 Ερευνητική Μεθοδολογία	18
4.2.1 Amazon	19
4.2.2 Apple	25
4.2.3 Tesla	31
4.2.4 Coca-cola	38
4.2.5 Nike	44
4.2.6 Walmart	50
4.2.7 Johnson & Johnson	55
4.2.8 Costco Wholesale Corporation.....	61
4.2.9 Delta Air Lines.....	66
4.2.10 McDonald's Corporation	72
4.3 Αποτελέσματα.....	78

Κεφάλαιο 5	79
5.1 Γενικά Συμπεράσματα	79
5.2 Περιορισμοί Μελέτης	79
5.3 Προτάσεις για Μελλοντικές Έρευνες	80
Πηγές	81

Λίστα Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Βασικοί Παράγοντες ESG	6
Διάγραμμα 2: Σχήμα πιθανών σχέσεων μεταξύ εταιρικής προσαρτίας του	12
Διάγραμμα 3: ESG βαθμολογία της Amazon	23
Διάγραμμα 4: Η τιμή της μετοχής της Amazon 2019-2022	24
Διάγραμμα 5: ESG βαθμολογία της Apple	30
Διάγραμμα 6: Η τιμή της μετοχής της Apple 2019-2022	31
Διάγραμμα 7: ESG βαθμολογία της Tesla	36
Διάγραμμα 8: Η τιμή της μετοχής της Tesla 2019-2022	37
Διάγραμμα 9: ESG βαθμολογία της Coca-Cola	42
Διάγραμμα 10: Η τιμή της μετοχής της Coca-Cola 2019-2022	43
Διάγραμμα 11: ESG βαθμολογία της Nike	48
Διάγραμμα 12: Η τιμή της μετοχής της Nike 2019-2022	49
Διάγραμμα 13: ESG βαθμολογία της Walmart	53
Διάγραμμα 14: Η τιμή της μετοχής της Walmart 2019-2022	54
Διάγραμμα 15: ESG βαθμολογία της Johnson & Johnson	59
Διάγραμμα 16: Η τιμή της μετοχής της Johnson & Johnson 2019-2022	60
Διάγραμμα 17: ESG βαθμολογία της Costco	64
Διάγραμμα 18: Η τιμή της μετοχής της Costco 2019-2022	65
Διάγραμμα 19: ESG βαθμολογία της Delta	70
Διάγραμμα 20: Η τιμή της μετοχής της Delta 2019-2022	71
Διάγραμμα 21: ESG βαθμολογία της McDonald's	76
Διάγραμμα 22: Η τιμή της μετοχής της McDonald's 2019-2022	77
Διάγραμμα 23: Η συσχέτιση μεταξύ ESG βαθμολογίας και χρηματοοικονομικής απόδοσης	78

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά ζητήματα ESG βάση του MSCI	10
Πίνακας 2: ESG βαθμολογίες εταιρειών 2019-2022	19
Πίνακας 3: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Amazon 2019-2022	24
Πίνακας 4: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Amazon 2019-2022	25
Πίνακας 5: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Apple 2019-2021	30
Πίνακας 6: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Apple 2019-2022	31

Πίνακας 7: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Tesla 2019-2021	37
Πίνακας 8: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Tesla 2019-2022	38
Πίνακας 9: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Coca-Cola 2019-2021.....	43
Πίνακας 10: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Coca-Cola 2019-2022	44
Πίνακας 11: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Nike 2019-2021	48
Πίνακας 12: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Nike 2019-2022.....	49
Πίνακας 13: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Walmart 2019-2021.....	54
Πίνακας 14: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Walmart 2019-2022	55
Πίνακας 15: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Johnson & Johnson 2019-2021	60
Πίνακας 16: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Johnson & Johnson 2019-2022.....	61
Πίνακας 17: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Costco 2019-2021.....	65
Πίνακας 18: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Costco 2019-2022	66
Πίνακας 19: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Delta 2019-2021.....	70
Πίνακας 20: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Delta 2019-2022	71
Πίνακας 21: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της McDonald's 2019-2021.....	76
Πίνακας 22: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της McDonald's 2019-2022	77

Κεφάλαιο 1

1.1 Εισαγωγή

Οι δραστηριότητες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (CSR ή ΕΚΕ) και Περιβαλλοντικές, Κοινωνικές και Διακυβέρνησης (ESG) γίνονται όλο και πιο διαδεδομένες στις επενδυτικές επιλογές σε όλο τον κόσμο. Τα κριτήρια ESG είναι μια συλλογή αρχών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι επενδυτές για να αξιολογήσουν πιθανές επενδύσεις με βάση τις επιχειρησιακές τους δραστηριότητες. Η αυξανόμενη ανησυχία για την κλιματική αλλαγή, τον περιβαλλοντικό κίνδυνο, την κοινωνική ευημερία και άλλα ζητήματα βιωσιμότητας οδηγεί σε αυξημένη προσοχή στην ΕΚΕ και το ESG στον επιχειρηματικό κόσμο. Σύμφωνα με την Global Sustainable Investment Alliance, τα κοινωνικά υπεύθυνα επενδυτικά περιουσιακά στοιχεία παρουσίασαν αύξηση 34% από το 2016 έως το 2018, αυξάνοντας από 22,9 τρισεκατομμύρια δολάρια σε 30,7 τρισεκατομμύρια δολάρια στις πέντε κορυφαίες αγορές. Ο αριθμός ήταν μόνο περίπου 8 τρισεκατομμύρια δολάρια το 2010.

Η συνεχιζόμενη συζήτηση για τη σχέση μεταξύ ESG και χρηματοοικονομικής απόδοσης παρέμεινε άλυτη λόγω έλλειψης σαφών στοιχείων και συναίνεσης μεταξύ των ερευνητών. Αν και αποτελεί πρόκληση για τη μέτρηση του αντίκτυπου, οι επενδύσεις των εταιρειών σε δραστηριότητες ESG έχουν αυξηθεί σημαντικά ως επιχειρηματική στρατηγική για τη δημιουργία αξίας. Ωστόσο, παρά την εκτεταμένη έρευνα για το θέμα, υπάρχουν ισχυροί υποστηρικτές καθώς και αντίπαλοι στη δέσμευση ESG των εταιρειών. Ορισμένοι μελετητές ισχυρίζονται ότι η δέσμευση ESG είναι κατάχρηση πόρων και ότι οι εταιρικοί πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας μόνο για τους μετόχους, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι οι εταιρείες έχουν υποχρεώσεις προς μια ευρύτερη ομάδα ενδιαφερομένων και ως εκ τούτου πρέπει να αναλάβουν κοινωνική ευθύνη. Ως αποτέλεσμα, υπάρχει κάποια διαφωνία σχετικά με την κατεύθυνση στην οποία οι χρηματοοικονομικές επιτυχίες συνδέονται με το ESG. Η περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη έχει γίνει πιο σημαντική για τους νομοθέτες και τις αρχές σε όλο τον κόσμο τα τελευταία χρόνια. Η τιμή της μετοχής μιας επιχείρησης και άλλες πτυχές των στόχων βιωσιμότητας της μπορεί να επηρεαστούν από εκτιμήσεις ESG.

Το ενδιαφέρον για το ΕΚΕ/ESG αυξάνεται μεταξύ των εταιρειών, αλλά τα κίνητρα πίσω από αυτό ποικίλλουν. Ωστόσο, η δέσμευση μπορεί σε μεγάλο βαθμό να εξηγηθεί από την αυξανόμενη πίεση από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η πίεση δεν εκφράζεται μόνο από πελάτες, αλλά και από υπαλλήλους, προμηθευτές, κοινοτικές ομάδες, μη κυβερνητικούς οργανισμούς καθώς και κυβερνήσεις. Το ενδιαφέρον για το ESG έχει παρατηρηθεί ότι αυξάνεται ιδιαίτερα σε πολυεθνικές εταιρείες που εκτίθενται σε διαφορετικά επιχειρηματικά πρότυπα, κανονιστικά πλαίσια και ζήτηση των ενδιαφερομένων για ESG στα έθνη στα οποία δραστηριοποιούνται. Επιπλέον, ένας νέος κανονισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υποχρεωτική υποβολή εκθέσεων ΕΚΕ μεταξύ μεγάλων εταιρειών, ο οποίος εισήχθη το 2014 ασκεί περαιτέρω πίεση στις εταιρείες να συμμετάσχουν σε κοινωνικά υπεύθυνες δραστηριότητες. Σύμφωνα με αυτόν τον κανονισμό, όλες οι εταιρείες με περισσότερους από 500 υπαλλήλους υποχρεούνται να αναφέρουν πληροφορίες για τις πολιτικές, τους κινδύνους και τα αποτελέσματα όσον αφορά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και θέματα διακυβέρνησης.

Εξαιρώντας την πίεση από τα ενδιαφερόμενα μέρη ως κίνητρο, άλλα υποκείμενα κίνητρα πίσω από την δέσμευση ΕΚΕ περιλαμβάνουν ευεργετικούς παράγοντες για τις εταιρείες, όπως ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα με τη μορφή αυξημένων μεριδίων αγοράς και κίνητρα για τους εργαζομένους. Ωστόσο, η έρευνα δείχνει ότι οι δραστηριότητες ΕΚΕ δεν παρέχουν μόνο οφέλη στην εταιρεία. Αντίθετα, συνεπάγονται επίσης αυξημένο κόστος, τόσο εφάπαξ όσο και συνεχές κόστος, επιπλέον του κινδύνου αποτυχίας συμμετοχής στην ΕΚΕ, που μπορεί να οδηγήσει σε δυσπιστία μεταξύ των ενδιαφερομένων και στη συνέχεια σε ζημιά της εταιρείας.

Κεφάλαιο 2

2.1 Εισαγωγή

Το κεφάλαιο αυτό κάνει μία αναφορά στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ ή CSR) και στη Περιβαλλοντολογική, Κοινωνική και Διακυβέρνηση (ESG) και στον οίκο αξιολόγησης MSCI. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στο τι είναι η ΕΚΕ και το ESG, στους βασικούς παράγοντες ESG και στις διαφορές μεταξύ τους. Επιπλέον, αναφέρεται στον οίκο αξιολόγησης MSCI και στον τρόπο με τον οποίο προκύπτουν οι βαθμολογίες ESG του MSCI.

2.2 Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) είναι μία έννοια διαχείρισης σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους λειτουργίες και τις αλληλεπιδράσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς τους. Με την άσκηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, που ονομάζεται επίσης εταιρική ιθαγένεια, οι εταιρείες μπορούν να έχουν επίγνωση του είδους του αντίκτυπου που έχουν σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ΕΚΕ νοείται γενικά ως ο τρόπος μέσω του οποίου μια εταιρεία επιτυγχάνει μια ισορροπία οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών διατάξεων, γνωστή ως προσέγγιση τριπλής κατώτατης γραμμής («Triple-Bottom-Line-Approach»), ενώ ταυτόχρονα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των μετόχων και των ενδιαφερομένων.

Η προσέγγιση TBL χρησιμοποιείται ως πλαίσιο για τη μέτρηση και την αναφορά της εταιρικής απόδοσης έναντι της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής απόδοσης. Είναι μια προσπάθεια ευθυγράμμισης των ιδιωτικών επιχειρήσεων με τον στόχο της βιώσιμης παγκόσμιας ανάπτυξης παρέχοντάς τους ένα πιο ολοκληρωμένο σύνολο στόχων εργασίας από το κέρδος μόνο. Η προοπτική είναι ότι για να είναι ένας οργανισμός βιώσιμος, πρέπει να είναι οικονομικά ασφαλής, να ελαχιστοποιεί (ή να εξαλείφει ιδανικά) τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να ενεργεί σύμφωνα με τις κοινωνικές προσδοκίες.

2.2.1 Κατανόηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι μία ευρεία έννοια που μπορεί να λάβει πολλές μορφές ανάλογα με την εταιρεία και τον κλάδο. Μέσω των προγραμμάτων ΕΚΕ, της φιλανθρωπίας και των εθελοντικών προσπαθειών, οι επιχειρήσεις μπορούν να ωφελήσουν την κοινωνία ενώ παράλληλα να ενισχύσουν την επωνυμία τους.

Για να είναι μία εταιρεία κοινωνικά υπεύθυνη, πρέπει πρώτα να είναι υπόλογη στον εαυτό της και στους μετόχους της. Οι εταιρείες που υιοθετούν προγράμματα ΕΚΕ έχουν συχνά αναπτύξει τις δραστηριότητές τους σε σημείο που μπορούν να προσφέρουν στην κοινωνία. Έτσι, η ΕΚΕ είναι συνήθως μια στρατηγική που εφαρμόζεται από μεγάλες εταιρείες. Όσο πιο ορατή και επιτυχημένη είναι μια εταιρεία, τόσο μεγαλύτερη ευθύνη έχει να θέσει πρότυπα ηθικής συμπεριφοράς για τους ομολόγους της, τον ανταγωνισμό και τη βιομηχανία.

2.3 Περιβαλλοντική, Κοινωνική και Διακυβέρνηση

Η Περιβαλλοντική, Κοινωνική και (εταιρική) Διακυβέρνηση (ESG) είναι ένα πλαίσιο που έχει σχεδιαστεί για να ενσωματωθεί στη στρατηγική ενός οργανισμού για τη δημιουργία εταιρικής αξίας, επεκτείνοντας τους οργανωτικούς στόχους ώστε να συμπεριλάβουν τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων και ευκαιριών που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα σε σχέση με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των πελατών, των προμηθευτών και των εργαζομένων) και του περιβάλλοντος.

Οι επενδύσεις περιβαλλοντικής, κοινωνικής και διακυβέρνησης (ESG) αναφέρονται σε ένα σύνολο προτύπων για τη συμπεριφορά μιας εταιρείας που ελέγχεται από κοινωνικά συνειδητοποιημένους επενδυτές για τις πιθανές επενδύσεις.

Τα περιβαλλοντικά κριτήρια εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο μια εταιρεία προστατεύει το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Τα κοινωνικά κριτήρια εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις σχέσεις με τους υπαλλήλους, τους προμηθευτές, τους πελάτες και τις κοινότητες όπου δραστηριοποιείται. Η διακυβέρνηση ασχολείται με την ηγεσία μιας εταιρείας, τις αμοιβές των στελεχών, τους εξωτερικούς και εσωτερικούς ελέγχους και τα δικαιώματα των μετόχων.

Οι επενδυτές εφαρμόζουν όλο και περισσότερο αυτούς τους μη χρηματοοικονομικούς παράγοντες ως μέρος της διαδικασίας ανάλυσής τους για τον εντοπισμό σημαντικών κινδύνων και ευκαιριών ανάπτυξης. Οι δείκτες ESG δεν αποτελούν συνήθως μέρος της υποχρεωτικής χρηματοοικονομικής αναφοράς, αν και οι εταιρείες κάνουν όλο και περισσότερο γνωστοποιήσεις στην κύρια έκθεσή τους ή σε μια μεμονωμένη έκθεση βιωσιμότητας. Πολυάριθμα ιδρύματα, όπως το Sustainability Accounting Standards Board (SASB), η Global Reporting Initiative (GRI) και η Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) εργάζονται για τη διαμόρφωση προτύπων και τον καθορισμό της σημαντικότητας για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης αυτών των παραγόντων στην επενδυτική διαδικασία.

2.3.1 Βασικοί Παράγοντες ESG

Οι παράγοντες ESG συχνά συνδέονται μεταξύ τους και μπορεί να είναι δύσκολο να ταξινομηθεί ένα ζήτημα ESG μόνο ως περιβαλλοντικό, κοινωνικό ή ζήτημα διακυβέρνησης. Επίσης, μπορούν συχνά να μετρηθούν (π.χ. ποιος είναι ο κύκλος εργασιών των εργαζομένων για μια εταιρεία) ενώ άλλες φορές μπορεί να είναι δύσκολο να αποδοθεί μια χρηματική αξία (π.χ. ποιο είναι το κόστος της εναλλαγής των εργαζομένων για μια επιχείρηση εταιρεία).

Διάγραμμα 1: Βασικοί Παράγοντες ESG

Περιβάλλον

Ο περιβαλλοντικός πυλώνας αναφέρονται στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ενός οργανισμού και στις πρακτικές διαχείρισης κινδύνου. Αυτές περιλαμβάνουν τις άμεσες και έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τη διαχείριση των φυσικών πόρων και τη συνολική ανθεκτικότητα της επιχείρησης έναντι των κινδύνων φυσικού κλίματος (όπως η κλιματική αλλαγή, οι πλημμύρες και οι πυρκαγιές).

Κοινωνία

Ο κοινωνικός πυλώνας αναφέρεται στις σχέσεις ενός οργανισμού με τα ενδιαφερόμενα μέρη του. Παραδείγματα παραγόντων με τους οποίους μπορεί να μετρηθεί μια επιχείρηση περιλαμβάνουν μετρήσεις Διαχείρισης Ανθρώπινου Κεφαλαίου (όπως δίκαιες αμοιβές και μετρήσεις αφοσίωσης των εργαζομένων), αλλά και ο αντίκτυπος ενός οργανισμού στις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιείται και στους εταίρους της εφοδιαστικής αλυσίδας, ιδιαίτερα σε αυτούς σε αναπτυσσόμενες οικονομίες όπου περιβαλλοντικά και τα πρότυπα εργασίας μπορεί να είναι λιγότερο ισχυρά.

Διακυβέρνηση

Ο πυλώνας της διακυβέρνησης αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο ηγείται και διοικείται μια εταιρεία. Οι αναλυτές ESG θα προσπαθήσουν να κατανοήσουν καλύτερα πώς τα κίνητρα της ηγεσίας ευθυγραμμίζονται με τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων, πώς αντιμετωπίζονται τα δικαιώματα των μετόχων και ποιοι τύποι εσωτερικών ελέγχων υπάρχουν για την προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας από την ηγεσία.

2.4 Οι διαφορές μεταξύ CSR και ESG

Το CSR και το ESG σχετίζονται αλλά δεν είναι το ίδιο. Ας υποθέσουμε ότι ένας κατασκευαστής χάρτινων συσκευασιών θέλει να εφαρμόσει πολιτικές EKE και ESG. Η EKE μπορεί να ενσωματωθεί επικοινωνώντας εσωτερικά και σε δηλτία τύπου ότι η εταιρεία έχει δεσμευτεί να είναι πιο βιώσιμη και υπεύθυνη. Το ESG βασίζεται σε αυτό το θεμέλιο με μετρητικούς στόχους, όπως αύξηση 30% στα ανακυκλωμένα υλικά μέσα σε πέντε χρόνια και φύτευση ενός εκατομμυρίου δέντρων σε 10 χρόνια.

Οι πρακτικές ESG μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αξιολογηθεί πόσο καλά μια εταιρεία τηρεί τους στόχους βιωσιμότητας και εταιρικής ευθύνης που θέτουν. Οι πιο δύσκολοι στην μέτρηση δείκτες στο πλαίσιο της EKE θα περιλαμβάνουν μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των εργαζομένων για το περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο της εταιρείας καθώς και εσωτερικά και εξωτερικά μηνύματα σχετικά με βιώσιμες πρακτικές.

Το EKE είναι το ιδανικό και δίνει ένα πλαίσιο σχετικά με τις ατζέντες βιωσιμότητας και την κουλτούρα της εταιρικής ευθύνης. Το ESG είναι η δράση και το μετρημένο αποτέλεσμα. Για απλοποίηση, η EKE μπορεί να θεωρηθεί ως η ποιοτική πλευρά και η ESG ως η ποσοτική πλευρά.

2.5 Μέτρηση ESG

Ως βάση για τη μέτρηση των βαθμολογιών ESG, θα χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα και η διαδικασία όπως αυτή ακολουθείται από τον οίκο αξιολόγησης Morgan Stanley Capital International (MSCI). Το MSCI είναι μια εταιρεία έρευνας επενδύσεων με περισσότερα από 50 χρόνια τεχνογνωσίας που παρέχει χρηματιστηριακούς δείκτες, ανάλυση κινδύνου και αποδόσεων χαρτοφυλακίου, καθώς και εργαλεία διακυβέρνησης σε θεσμικούς επενδυτές και σε αμοιβαία κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου για την δημιουργία πιο αποτελεσματικών χαρτοφυλακίων.

Οι βαθμολογίες ESG του MSCI στοχεύουν στη μέτρηση της ανθεκτικότητας μιας εταιρείας σε μακροπρόθεσμους, οικονομικά σημαντικούς κινδύνους ESG. Οι αξιολογήσεις αυτές αποτελούν ένα ολοκληρωμένο μέτρο της μακροπρόθεσμης δέσμευσης μιας εταιρείας σε κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις (SRI) και περιβαλλοντικά, κοινωνικά και διακυβέρνησης (ESG) επενδυτικά πρότυπα. Ειδικότερα, οι αξιολογήσεις ESG επικεντρώνονται στην έκθεση μιας εταιρείας σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους ESG.

Οι επενδύσεις ESG και SRI δίνουν προτεραιότητα στη θετική συνεισφορά μιας εταιρείας στην κοινότητά της, το περιβάλλον και τον κοινωνικό αντίκτυπο. Η αξιολόγηση των εταιρειών σύμφωνα με τις διαστάσεις ESG επιτρέπει στους κοινωνικά συνειδητοποιημένους επενδυτές να εξετάζουν πιθανές επενδύσεις ώστε να ταιριάζουν με τους επενδυτικούς στόχους και τις αξίες τους.

Οι αξιολογήσεις του MSCI αποσυνθέτουν το ESG στους τρεις πυλώνες του: το περιβάλλον, την κοινωνία, και την διακυβέρνηση.

2.5.1 MSCI ESG Ratings Methodology

Οι περιβαλλοντικοί, οι κοινωνικοί και οι διακυβερνητικοί κίνδυνοι και ευκαιρίες δημιουργούνται από τάσεις μεγάλης κλίμακας (π.χ. κλιματική αλλαγή, σπανιότητα πόρων,

δημογραφικές αλλαγές) καθώς και από τη φύση των εργασιών μιας εταιρείας. Οι εταιρείες του ίδιου κλάδου γενικά αντιμετωπίζουν τους ίδιους σημαντικούς κινδύνους και ευκαιρίες, αν και η ατομική έκθεση μπορεί να ποικίλλει.

Το μοντέλο MSCI ESG Ratings εστιάζει μόνο σε ζητήματα που καθορίζονται ουσιώδη για κάθε κλάδο. Ένας κίνδυνος είναι σημαντικός για έναν κλάδο όταν είναι πιθανό ότι οι εταιρείες σε μια δεδομένη βιομηχανία να επιβαρυνθούν με σημαντικό κόστος σε σχέση με αυτόν. Μια ευκαιρία είναι σημαντική για έναν κλάδο, όταν είναι πιθανό ότι οι εταιρείες σε έναν δεδομένο κλάδο θα μπορούσαν να την αξιοποιήσουν για κέρδος . Οι αξιολογήσεις του μοντέλου προσδιορίζουν τους σημαντικότερους κινδύνους και ευκαιρίες ESG που αντιμετωπίζει μία εταιρεία και η βιομηχανία στην οποία εντάσσεται, την έκθεση και τον τρόπο διαχείρισης των κινδύνων και ευκαιριών αυτών, καθώς και την συνολική εικόνα μίας εταιρείας σε σύγκριση με όμοιες εταιρείες του κλάδου.

Παρακάτω ο πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά τους παράγοντες που αξιολογούνται ώστε να προκύψει η τελική βαθμολογία ESG από τον οίκο αξιολόγησης Morgan Stanley Capital International (MSCI).

Exhibit 2: MSCI ESG Key Issue Hierarchy

3 Pillars	10 Themes	35 ESG Key Issues	
Environment	Climate Change	Carbon Emissions Product Carbon Footprint	Financing Environmental Impact Climate Change Vulnerability
	Natural Capital	Water Stress Biodiversity & Land Use	Raw Material Sourcing
	Pollution & Waste	Toxic Emissions & Waste Packaging Material & Waste	Electronic Waste
	Environmental Opportunities	Opportunities in Clean Tech Opportunities in Green Building	Opportunities in Renewable Energy
Social	Human Capital	Labor Management Health & Safety	Human Capital Development Supply Chain Labor Standards
	Product Liability	Product Safety & Quality Chemical Safety Consumer Financial Protection	Privacy & Data Security Responsible Investment Health & Demographic Risk
	Stakeholder Opposition	Controversial Sourcing Community Relations	
	Social Opportunities	Access to Communications Access to Finance	Access to Health Care Opportunities in Nutrition & Health
Governance	Corporate Governance	Ownership & Control Board	Pay Accounting
	Corporate Behavior	Business Ethics Tax Transparency	

Πίνακας 1: Βασικά ζητήματα ESG βάση του MSCI

Για να καταλήξει σε μια τελική βαθμολογία ESG, ο σταθμισμένος μέσος όρος των βασικών ζητημάτων υπολογίζονται και στη συνέχεια προσαρμόζεται σε σχέση με τις όμοιες εταιρείες του κλάδου. Έτσι, η τελική βαθμολογία συμβολίζεται από ένα έως τρία γράμματα του λατινικού αλφαβήτου και κυμαίνεται μεταξύ της καλύτερης (AAA) και της χειρότερης (CCC), ενώ για την καταμέτρηση της βαθμολογίας χρησιμοποιούνται και αριθμοί από το 0 έως το 10. Επίσης μία εταιρεία χαρακτηρίζεται ως ηγέτης όταν λαμβάνει βαθμολογία AAA ή AA, ότι βρίσκεται στον μέσο όρο με βαθμολογία A ή BBB ή BB ενώ χαρακτηρίζεται ως βραδυκίνητη με βαθμολογία B ή CCC. Παρακάτω ο πίνακας παρουσιάζει το τρόπο με τον οποίο προκύπτει το αντίστοιχο γράμμα για κάθε εταιρεία.

Κεφάλαιο 3

3.1 Εισαγωγή

Το κεφάλαιο αυτό κάνει μία αναφορά στις σχετικές πληροφορίες που υπάρχουν για τον δείκτη ESG έως τώρα στην βιβλιογραφία και την σχέση του με την χρηματοοικονομική απόδοση των εταιρειών. Επιπλέον, αναφέρεται στην θεωρητική άποψη που υπάρχει στη σχέση μεταξύ της οικονομικής απόδοσης και της περιβαλλοντικής/κοινωνικής απόδοσης καθώς και σε διάφορες μελέτες που προσπαθούν να δείξουν την συσχέτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης. Τέλος, αναφέρεται σε μελέτες οι οποίες προσπαθούν να δείξουν την επίδραση των δραστηριοτήτων ESG στην χρηματοοικονομική απόδοση κατά την διάρκεια της πανδημίας Covid-19.

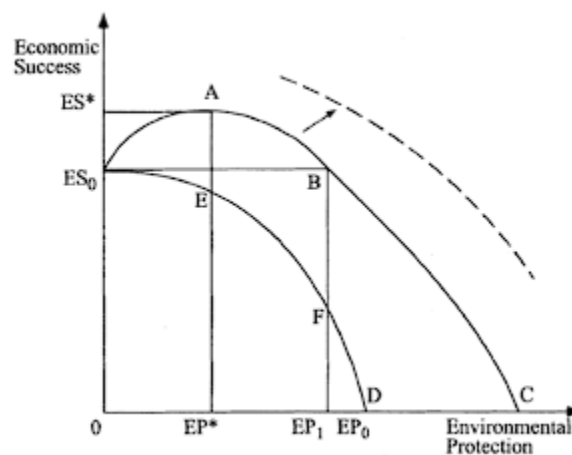
3.2 ESG και Χρηματοοικονομική Απόδοση

Η σχέση μεταξύ ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης είναι σημαντική στον τομέα των επιχειρήσεων και της διαχείρισης και είναι επίσης προς το συμφέρον των επενδυτών (Weber, 2008). Αρκετές εμπειρικές εργασίες και θεωρητικές έρευνες έχουν εξετάσει αυτή τη σχέση με διαφορετικούς τρόπους κατά τη διάρκεια των ετών και η συσχέτιση καθώς και η πιθανή σύγκρουση μεταξύ των δύο πτυχών έχουν αποτελέσει αντικείμενο έρευνας τα τελευταία 40 χρόνια (Bird et al., 2007).

Παρά την κύρια ευθύνη των εταιρειών για την απόκτηση κερδών, μπορούν ταυτόχρονα να συμβάλουν σε κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Μπορούν να ενσωματώσουν την κοινωνική ευθύνη ως στρατηγική επένδυση στην κεντρική εταιρική στρατηγική, στο μέσο διαχείρισης και στην επιχείρηση (Folksam, 2013). Δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι οι κοινωνικά υπεύθυνες δραστηριότητες οδηγούν αυτόματα σε αυξημένη αξία για τους μετόχους. Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι θα μπορούσε να είναι ένα είδος ασφαλιστικής προστασίας και επομένως διατηρεί την αξία για αυτούς.

3.2.1 Προηγούμενες Θεωρητικές Έρευνες

Οι προηγούμενες θεωρητικές έρευνες έχουν υποστηρίξει συχνά ότι η σχέση μεταξύ της οικονομικής απόδοσης και της περιβαλλοντικής/κοινωνικής απόδοσης ακολουθεί μια αντίστροφη καμπύλη σχήματος U (Weber, 2008). Αυτή η καμπύλη δείχνει πώς τα καθαρά οριακά οφέλη από τις περιβαλλοντικές προσπάθειες θα μειωθούν αργά ή γρήγορα, κάτι που ακολουθεί τη λογική ότι ένας απροσδιόριστος αριθμός περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων δεν μπορεί να αυξήσει απεριόριστα την οικονομική απόδοση (Schaltegger & Synnestvedt, 2002).

Διάγραμμα 2: Σχήμα πιθανών σχέσεων μεταξύ εταιρικής προστασίας του περιβάλλοντος και οικονομικής επιτυχίας.

Όπως δείχνει και η καμπύλη στο παραπάνω σχήμα η οικονομική επιτυχία εξαρτάται από τη διαχείριση που εφαρμόζεται στη περιβαλλοντική στρατηγική (Schaltegger & Synnestvedt, 2002). Ως εκ τούτου, το τελευταίο ερώτημα μπορεί να μην είναι εάν συμφέρει να είναι πράσινο, αλλά πότε συμφέρει να είναι πράσινο, και η συζήτηση της αιτιότητας μεταξύ ESG και της οικονομικής απόδοσης γίνεται σχετική. Αν υποθέσουμε ότι η οικονομική απόδοση είναι η εξαρτημένη μεταβλητή, υπάρχουν επίσης μια σειρά από παράγοντες που θα επηρεάσουν τη σχέση. Παραδείγματα είναι η προθυμία των καταναλωτών να πληρώσουν για φιλικά προς το περιβάλλον αγαθά, η περιβαλλοντική κατάσταση στη χώρα, η πίεση των ενδιαφερομένων στο περιβάλλον (π.χ. ανάλογα με τη

βιομηχανία), το επίπεδο των διαθέσιμων τεχνολογικών λύσεων και το επίπεδο ανταγωνισμού.

3.2.2 Προηγούμενες Εμπειρικές Έρευνες

Αρκετοί είναι οι λόγοι για τους οποίους οι εταιρείες υιοθετούν τις αρχές ESG. Αρχικά, με την υιοθέτηση των αρχών ESG, οι εταιρείες κάνουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους πιο ελκυστικά στους καταναλωτές, αυξάνοντας τα έσοδα με βιώσιμο τρόπο (top-line growth) και παράγουν αποδοτικότητα κόστους λόγω της υιοθέτησης των νέων βέλτιστων πρακτικών (bottom-line growth). Επίσης, με την υιοθέτηση του ESG δίνεται στις εταιρείες η δυνατότητα πρόσβασης σε κεφάλαια, καθώς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτελούν διαδικασίες δέουσας επιμέλειας σε οργανισμούς που ζητούν πρόσβαση σε κεφάλαια. Τέλος, οι πελάτες, οι εργαζόμενοι, οι επενδυτές και οι κυβερνήσεις απαιτούν πιο υπεύθυνες πρακτικές. Έτσι οι εταιρείες που υιοθετούν τις αρχές ESG αποκτούν καλύτερη φήμη από αυτές που δεν το κάνουν, αποκτώντας ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Μακροπρόθεσμα, η εταιρεία τελικά μειώνει τους κινδύνους και βελτιώνει την απόδοσή της, επειδή η ενσωμάτωση του ESG δίνει την πραγματική εικόνα των κινδύνων και των ευκαιριών που μπορεί να αντιμετωπίσει μια εταιρεία.

Το ερώτημα πώς οι παράγοντες ESG επηρεάζουν την οικονομική και χρηματοοικονομική απόδοση μιας εταιρείας και την αγοραία αξία τους, τελικά, αποτέλεσε αντικείμενο μακρών συζητήσεων. Οι μελέτες σχετικά με τις επιπτώσεις των παραγόντων ESG στις οικονομικές επιδόσεις μπορούν να χωριστούν σε αυτές που υποστηρίζουν ότι η συσχέτιση είναι θετική, αρνητική, ή και ουδέτερη.

Από την μία μεριά, σύμφωνα με τη παραδοσιακή νεοκλασική προσέγγιση, η επένδυση σε κοινωνικά υπεύθυνες πτυχές δημιουργεί πρόσθετο κόστος στις εταιρείες (Palmer, Oates, & Portey, 1995) και γενικά θεωρήθηκε ως αρνητικός παράγοντας για την οικονομική απόδοση, καθώς μπορεί να επηρεαστεί η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης (Baumol & Blackman, 1991). Η υπόθεση αυτή βασίζεται στο ότι οι αποδόσεις των

επενδύσεων σε ενέργειες που σχετίζονται με το ESG δεν υπερβαίνουν το σχετικό κόστος. Ακόμα, ορισμένες πρόσφατες έρευνες (Jacobs, Singhal, & Subramanian, 2010; Fisher-Vanden & Thorburn, 2011; Lyon, Lu, Shi, & Yin, 2013) δείχνουν ότι οι εταιρείες που αναφέρουν επενδύσεις σε δραστηριότητες που σχετίζονται με ESG ή κερδίζουν διαφορετικά πράσινα βραβεία εξακολουθούν να έχουν αρνητικές μη φυσιολογικές αποδόσεις, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά είναι απρόθυμοι να επενδύσουν βάσει αυτών των πτυχών.

Από την άλλη μεριά, οι μελέτες που αναφέρουν θετική συσχέτιση βασίζονται σε θεωρίες ενδιαφερομένων και τονίζουν το κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων. Καθώς το μέγεθος και η επιρροή των επιχειρήσεων μεγαλώνουν, αυξάνονται και οι κοινωνικές ευθύνες που έχουν να εκπληρώσουν. Ο Freeman (1984) και άλλοι υποστηρικτές των θεωριών των ενδιαφερομένων δηλώνουν ότι οι επιχειρήσεις δεν είναι απλώς οργανισμοί που επιδιώκουν το κέρδος, αλλά πρέπει να ικανοποιούν τις ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών της εταιρείας και ότι οι εταιρείες πρέπει να προσπαθούν να λαμβάνουν κοινωνική υποστήριξη ως εταιρικοί πολίτες. Υπό αυτή την έννοια, πιστεύουν ότι οι παράγοντες ESG μπορούν να μετριάσουν τις συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ επιχειρήσεων και ενδιαφερομένων και τελικά να αυξήσουν την χρηματοοικονομική απόδοση και την εταιρική αξία.

Τέλος, ορισμένες μελέτες αρνούνται οποιαδήποτε συσχέτιση μεταξύ του ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης. Οι McWilliams και Siegel αναφέρουν ότι δεν υπάρχει σημαντική συσχέτιση μεταξύ τους και ότι άλλες έρευνες δείχνουν θετικές ή αρνητικές συσχετίσεις απλά λόγω προβλημάτων με το σχεδιασμό της μελέτης. Οι Nelling and Webb (2009) αναφέρουν ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ του ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης όταν εξαιρούνται οι επιπτώσεις χρονοσειρών. Υποστηρίζουν ότι οποιαδήποτε συσχέτιση εμφανίζεται θα εξασθενήσει εάν τα ερευνητικά μοντέλα σχεδιαστούν με περισσότερες λεπτομέρειες. Έτσι, υποστηρίζουν ότι το ESG δεν μπορεί να επηρεάσει την χρηματοοικονομική απόδοση.

Τα τελευταία χρόνια, οι κοινωνικές προσδοκίες έχουν αλλάξει σε σημείο που μια επιχείρηση που απλώς μεγιστοποιεί την αξία των μετόχων της ή εστιάζει στη βραχυπρόθεσμη μεγιστοποίηση των κερδών, να αποσυνδέεται από τους πελάτες και τους μετόχους της μακροπρόθεσμα. Οι εταιρείες αναμένεται τώρα να αναγνωρίσουν την ευθύνη τους απέναντι στον κόσμο και τους πόρους και να τα αντιμετωπίσουν μέσα από το πρίσμα του επιχειρηματικού κινδύνου. Η αύξηση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της βιωσιμότητας των εταιρικών διαδικασιών συμβαίνει σε όλο τον κόσμο (WTTC, 2017).

Η ζωτική σημασία των δεικτών ESG παραμένει στη συλλογή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με την εταιρική απόδοση που δεν περιλαμβάνονται στα λογιστικά δεδομένα, όπως προτείνεται από τους (Bassen & Κονάς, 2008). Οι παραπάνω συγγραφείς ορίζουν το ESG ως μία μη οικονομική πληροφορία σχετικά με την απόδοση της εταιρείας και τις προκλήσεις που αφορούν στα ζητήματα ESG, η οποία παρέχει πρόσθετες σχετικές πληροφορίες και επιτρέπει στους επενδυτές να έχουν μια πιο εμπειριστατωμένη κρίση για τις επενδύσεις, επιτρέποντας στους επενδυτές να αξιολογήσουν καλύτερα τους κινδύνους και τις ευκαιρίες. Δεδομένου ότι οι πληροφορίες ESG αποτελούν μέρος της μη χρηματοοικονομικής αναφοράς και δεν ακολουθούν μια τυποποιημένη μορφή όπως οι οικονομικές πληροφορίες, οι πρακτικές αποκάλυψης ESG ποικίλλουν σημαντικά (Elzahar, Hussainey, Mazzi, & Tsalavoutas, 2015).

Ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους τα κριτήρια ESG έχουν γίνει ευρέως αποδεκτά στη θεωρία της κοινωνικής υπεύθυνης επένδυσης είναι ότι οδηγεί σε μείωση του κόστους του κεφαλαίου και αύξηση της αγοραίας αξίας. Η γενική αντίληψη είναι ότι οποιοδήποτε κόστος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα της δημιουργίας μιας κοινωνικά υπεύθυνης δομής μιας εταιρείας αντισταθμίζεται από το κόστος της μείωσης του κεφαλαίου. Ένας άλλος σημαντικός λόγος είναι η ικανότητα βελτίωσης της εικόνας μιας εταιρείας, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο φήμης. Εξετάζοντας το ESG από τη σκοπιά του μάρκετινγκ, η υιοθέτησή του θα μπορούσε να προσφέρει κόστη και οφέλη πανομοιότυπα με αυτά μιας διαφημιστικής καμπάνιας. Έχει δημιουργηθεί μια ισχυρή σχέση μεταξύ της φήμης μιας εταιρείας και των κοινωνικών της αξιολογήσεων (Waddock & Graves, 1997).

Οι παράγοντες ESG έχουν επίσης περιγραφεί ως στρατηγικό προϊόν που πωλείται από εταιρείες στους πελάτες τους, που ενισχύει τα έσοδα για τις εταιρείες που το υιοθετούν πιο γρήγορα και εύκολα και λιγότερα έσοδα για τις άλλες εταιρείες που αφιερώνουν χρόνο για να το αναλάβουν (Albuquerque, Durnev, & Koskinen, 2015).

Μια άλλη επίδραση των αξιολογήσεων ESG για τις εταιρείες είναι ότι παρέχει μη οικονομικές πληροφορίες εκτός από τα λογιστικά μέτρα που μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το πόσο καλά η εταιρεία διαχειρίζεται τους κινδύνους της. Με τον συνεχώς αυξανόμενο γρήγορο αντίκτυπο των μέσων ενημέρωσης που διαδίδουν ειδήσεις, τόσο καλές όσο και κακές, τα ζητήματα φήμης του ESG θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την τιμή της μετοχής μιας αγοράς ή να οδηγήσουν στην πτώση μιας φαινομενικά ισχυρής εταιρείας. Αυτό σημαίνει ότι η επίδραση της μείωσης του κινδύνου που σχετίζεται με το ESG δεν μπορεί να ληφθεί σοβαρά υπόψη.

Διάφορες ερευνητικές μελέτες αποκαλύπτουν μια θετική συσχέτιση μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και παραγόντων διακυβέρνησης και μη χρηματοοικονομικών παραγόντων πρόβλεψης απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής φήμης και της αξίας της επωνυμίας (Hsu, 2012; Cahan, C. Chen, L. Chen, & Nguyen, 2015), της προσέλκυσης και παρακίνησης εργαζομένων (Bhattacharya, Sen, & Korschun, 2008; Greening & Turban, 2000), της διαφοροποίησης προϊόντων και υπηρεσιών (Boehe & Cruz, 2010; Flammer, 2015) ή της ικανοποίησης πελατών (Sen & Bhattacharya, 2001; Walsh & Bartikow, 2013).

3.3 Δραστηριότητες ESG και Covid-19

Αρκετές είναι οι μελέτες οι οποίες προσπαθούν να δείξουν την επίδραση των δραστηριοτήτων ESG στην χρηματοοικονομική απόδοση κατά την διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Μία από αυτές, είναι η μελέτη των Juhee Hwang, Hyuna Kim και Dongjin Jung για την Κορεάτικη οικονομία, η οποία εξετάζει την επίδραση των δραστηριοτήτων ESG μιας εταιρείας στην οικονομική της απόδοση κατά τη διάρκεια της

οξείας αβεβαιότητας που προκαλείται από την πανδημία Covid-19. Λόγω της πανδημίας Covid-19, οι περισσότερες κορεατικές εταιρείες αντιμετώπισαν απροσδόκητες δυσκολίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες στις αρχές του 2020 και οι οικονομικές τους επιδόσεις επιδεινώθηκαν σημαντικά. Ο σκοπός αυτής της μελέτης ήταν να αναλύσει εμπειρικά εάν οι δραστηριότητες ESG μιας επιχείρησης επηρεάζουν την οικονομική της απόδοση κατά τη διάρκεια μιας επιχειρηματικής κρίσης. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι, το πρώτο τρίμηνο του 2020, όταν εμφανίστηκε ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19, τα κέρδη των επιχειρήσεων μειώθηκαν σημαντικά. Ωστόσο, διαπίστωσαν ότι όσο υψηλότερη ήταν η απόδοση των δραστηριοτήτων ESG, τόσο μικρότερη ήταν η μείωση των κερδών. Τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ότι, σε ένα περιβάλλον αβεβαιότητας, η απόδοση των δραστηριοτήτων ESG μιας επιχείρησης αντανακλάται στα οικονομικά της αποτελέσματα. Αυτό το αποτέλεσμα συνεπάγεται ότι η εμπιστοσύνη και ο δεσμός μεταξύ των επιχειρήσεων και των ενδιαφερόμενων μερών, όπως διαμορφώνονται μέσω επενδύσεων σε κοινωνικό κεφάλαιο, ανταμείβονται όταν το συνολικό επίπεδο βιωσιμότητας στις αγορές επηρεάζεται αρνητικά. Επιπλέον, τα αποτελέσματά υποδηλώνουν ότι η απόδοση μη χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων δίνει χρήσιμες πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων των ενδιαφερομένων σε σχέση με την αβεβαιότητα της αγοράς.

Επίσης, μία ακόμα μελέτη είναι αυτή των Hamzeh Al Amosh και Saleh F. A. Khatib, με σκοπό της μελέτης να συγκρίνει τις επιδόσεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και διακυβέρνησης (ESG) στις αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Η μελέτη επιδιώκει επιπλέον να αποκαλύψει τον αντίκτυπο του Covid-19 στην απόδοση του ESG κατά την περίοδο της πανδημίας. Με βάση ένα μεγάλο σύνολο δεδομένων διεθνούς πάνελ με 12.325 παρατηρήσεις εταιρικού έτους που καλύπτουν την περίοδο 2016-2021, η ανάλυση παλινδρόμησης πάνελ εξέτασε τις υποθέσεις της μελέτης και πέτυχε τους στόχους της μελέτης. Τα ευρήματα δείχνουν ότι οι εταιρείες έχουν λάβει προφυλάξεις έναντι των απειλών της πανδημίας Covid-19 διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις επιδόσεις ESG για να αποδείξουν την ηθική τους συμπεριφορά κατά τη διάρκεια μιας κρίσης. Τα ευρήματά θέτουν υπό αμφισβήτηση την

αντίληψη ότι οι εταιρείες στις ανεπτυγμένες χώρες υπερτερούν των εταιρειών στις αναπτυσσόμενες χώρες όσον αφορά την απόδοση ESG. Ως αποτέλεσμα, οι εταιρείες στις αναδυόμενες αγορές υπερτερούν των εταιρειών σε ανεπτυγμένες αγορές όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιδόσεις, ενώ οι ανεπτυγμένες αγορές επικεντρώνονται στην κοινωνική απόδοση. Επιπλέον, η απόδοση του ESG επηρεάζεται θετικά και σημαντικά από τον Covid-19, γεγονός που υποδηλώνει ότι κατά τη διάρκεια κρίσεων, είναι σημαντικό για τις εταιρείες να συμμορφώνονται με την ηθική συμπεριφορά και την πιο αποδεκτή στις κοινωνίες. Επίσης, η πανδημία έχει θετικό αντίκτυπο τόσο στις περιβαλλοντικές όσο και στις κοινωνικές επιδόσεις, ενώ έχει αρνητικό αντίκτυπο μόνο στις επιδόσεις της διακυβέρνησης.

Κεφάλαιο 4

4.1 Ερευνητική Μεθοδολογία

Στο παρόν κεφάλαιο ακολουθεί μία μελέτη η οποία προσπαθεί να δείξει τη συσχέτιση μεταξύ των ESG δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής απόδοσης των εταιρειών. Όπως είδαμε και στο κεφάλαιο 3 υπάρχουν πολλές έρευνες οι οποίες δείχνουν ότι υπάρχει κάποια συσχέτιση μεταξύ τους. Έτσι, στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μία μελέτη σε ένα δείγμα 10 εταιρειών από διάφορους κλάδους της οικονομίας με το μόνο κοινό χαρακτηριστικό τους, η ένταξη τους στον χρηματιστηριακό δείκτη S&P 500.

Η μελέτη προσπαθεί να αναδείξει το είδος της συσχέτισης που υπάρχει συγκρίνοντας τις ESG πολιτικές των εταιρειών, την βαθμολογία ESG τους με βάση τον οίκο αξιολόγησης MSCI και της χρηματοοικονομικής τους απόδοσης και κυρίως της τιμής της μετοχής, του κύκλου εργασιών και των καθαρών κερδών για το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022. Παρακάτω, ο πίνακας παρουσιάζει το δείγμα των εταιρειών, την κεφαλαιοποίηση τους για το έτος 2022 και την ESG βαθμολογία τους για το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ	ESG ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			
		2019	2020	2021	2022
Amazon	\$856.94	BBB	BBB	BBB	A
Apple	\$2,066.00	A	BBB	A	BBB
Tesla	\$388.97	A	A	A	A
Coca-Cola	\$275.08	AA	AA	AA	AAA
Nike	\$183.07	A	A	A	BBB
Walmart	\$382.37	BBB	BB	BBB	BBB
Johnson & Johnson	\$461.84	BBB	BBB	BBB	A
Costco	\$202.61	BB	BB	BBB	A
Delta	\$21.06	A	A	A	AA
McDonald's	\$193.01	BB	BB	BBB	BBB

Πίνακας 2: ESG βαθμολογίες εταιρειών 2019-2022

Όλες οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες και οι βαθμολογίες ESG των εταιρειών προήλθαν από το [macrotrends.net](https://www.macrotrends.net) και το ESG Ratings & Climate Search Tool της MSCI αντίστοιχα.

4.2.1 Amazon

Η Amazon είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία τεχνολογίας με έδρα το Σιάτλ της Ουάσιγκτον και ιδρύθηκε από τον Jeff Bezos τον Ιούλιο του 1994. Η Amazon εστιάζει στο ηλεκτρονικό εμπόριο, το cloud computing, τη διαδικτυακή διαφήμιση, την ψηφιακή ροή και την τεχνητή νοημοσύνη. Έχει αναφερθεί ως «μία από τις πιο σημαντικές οικονομικές και πολιτιστικές δυνάμεις στον κόσμο» και είναι ένα από τα πιο πολύτιμα εμπορικά σήματα στον κόσμο.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Amazon σε συνεργασία με την Global Optimism ίδρυσε από κοινού το “The Climate Pledge” το 2019, το οποίο τροφοδοτείται από 380 εταιρείες σε 34 χώρες σε όλο τον κόσμο. Το “The Climate Pledge” είναι μια δέσμευση για επίτευξη καθαρών μηδενικών εκπομπών άνθρακα έως το 2040, δέκα χρόνια πριν από τη Συμφωνία του Παρισιού, και σκοπός του είναι να δημιουργήσει μια διατομεακή κοινότητα εταιρειών, οργανισμών, ατόμων και συνεργατών που εργάζονται από κοινού για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και την επίλυση των προκλήσεων της απαλλαγής από τον άνθρακα της οικονομίας μας.

Επίσης, η Amazon επενδύει παγκοσμίως για να επιτρέψει νέα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς η εταιρεία φιλοδοξεί να έχει μηδενικό καθαρό άνθρακα έως το 2040. Το πρώτο έργο της Amazon για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Αυστραλία είναι ένα ηλιακό έργο 60 μεγαβάτ (MW) που αναμένεται να κυκλοφορήσει το 2021 στο βόρεια Νέα Νότια Ουαλία. Μόλις ολοκληρωθεί, το έργο αναμένεται να παράγει 142.000 μεγαβατώρες (MWh) καθαρής ενέργειας ετησίως, που ισοδυναμεί με την ετήσια ηλεκτρική ενέργεια σχεδόν 23.000 κατά μέσο όρο αυστραλιανών νοικοκυριών.

Τα νεότερα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας της Amazon στην Ευρώπη περιλαμβάνουν 122 MW από ένα χερσαίο έργο αιολικής ενέργειας στο Västernorrland της Σουηδίας, που αναμένεται να κυκλοφορήσει το 2022, και ένα νέο ηλιακό πάρκο 50 MW στη Σαραγόσα της Ισπανίας, που αναμένεται να ξεκινήσει τη λειτουργία του το 2021. Μόλις ενεργοποιηθούν, αυτά τα έργα έχουν την ικανότητα να τροφοδοτούν 158.000 κατά μέσο όρο ευρωπαϊκά σπίτια κάθε χρόνο.

Το νεότερο ηλιακό έργο της Amazon στις ΗΠΑ θα βρίσκεται στην κομητεία Χάλιφαξ της Βιρτζίνια. Το ηλιακό έργο ισχύος 65 MW αναμένεται να παράγει πάνω από 150.000 MWh ανανεώσιμης ενέργειας ετησίως και θα είναι το 11ο έργο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας της Amazon στην Κοινοπολιτεία της Βιρτζίνια. Ξεχωριστά, η Amazon ανακοίνωσε επίσης πρόσφατα ένα νέο ηλιακό έργο στην κομητεία Pittsylvania που θα τροφοδοτήσει τα νέα κεντρικά γραφεία της Amazon μαζί με άλλες επιχειρήσεις που ανήκουν στην Amazon σε ολόκληρη την Κοινοπολιτεία, συμπεριλαμβανομένων των Whole Foods Markets και των κέντρων εκπλήρωσης.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Amazon έχει δεσμευτεί να τοποθετεί πρώτα τους ανθρώπους και το περιβάλλον και συνεχίζει να εργάζεται για την οικοδόμηση μιας διαφανούς και δίκαιης παγκόσμιας αλυσίδας εφοδιασμού. Το 2020, η Amazon επέκτεινε τις εταιρικές πολιτικές της που διέπουν τις διαδικασίες και τα πρότυπα της αλυσίδας εφοδιασμού για να συμπεριλάβει πιο ολοκληρωμένες και αυστηρές απαιτήσεις. Ειδικότερα, αυτές οι αλλαγές αντικατοπτρίζουν σαφείς και αποφασιστικές οδηγίες που στοχεύουν στην προστασία της ισότητας των μισθών, της διαφάνειας των πωλητών, της ασφάλειας των εργαζομένων, της ισότητας των φύλων και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.

Για περαιτέρω προστασία από εργατικές και περιβαλλοντικές παραβιάσεις, η Amazon συνεχίζει να διεξάγει τακτικές ανεξάρτητες αξιολογήσεις τρίτων, καθώς και εσωτερικές αξιολογήσεις για να διασφαλίσει ότι οι συνεργάτες της εφοδιαστικής αλυσίδας ακολουθούν παγκοσμίως αναγνωρισμένα πρότυπα και πρακτικές. Ανταποκρινόμενη στην πίεση του κοινού για μεγαλύτερη διαφάνεια, η Amazon έλαβε επίσης προκαταρκτικά μέτρα το 2020 για να αποκαλύψει βασικούς εταίρους και ενδιαφερόμενους στην αλυσίδα εφοδιασμού και έχει δεσμευτεί δημόσια να ερευνήσει και να επιλύσει τυχόν καταχρήσεις που μπορεί να προκύψουν.

Αφιερωμένη στην καλλιέργεια και την προώθηση ενός διαφορετικού χώρου εργασίας με γνώμονα την ισότητα, η Amazon αναζητά ενεργά υποψηφίους από σχολεία και ιδρύματα που εξυπηρετούν διαφορετικούς ενδοτικούς πληθυσμούς, καθώς και οργανισμούς που δεσμεύονται να προωθούν τις μειονότητες στην τεχνολογία. Εκτός από αυτές τις πρακτικές προσλήψεων χωρίς αποκλεισμούς, η Amazon συνεχίζει να επεκτείνει τις ευκαιρίες απασχόλησης για άτομα με αναπηρία στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

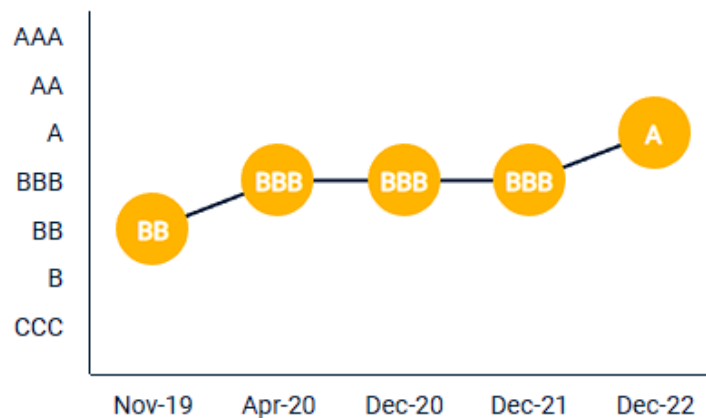
Επιπλέον, για να βοηθήσει στην ανακούφιση του στελέχους της χρόνιας έλλειψης στέγης, η Amazon έχει επενδύσει 100 εκατομμύρια δολάρια για να δημιουργήσει ένα νέο καταφύγιο αστέγων που βρίσκεται μέσα στο κέντρο της πανεπιστημιούπολης του Σιάτλ. Το “The Mary’s Place Family Center”, το οποίο άνοιξε το 2020, είναι μια υπερσύγχρονη εγκατάσταση εξοπλισμένη για να παρέχει ασφαλή και υποστηρικτική στέγαση για εκατοντάδες οικογένειες ετησίως.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, η Amazon επικοινωνεί την επιχειρηματική και λειτουργική της φιλοσοφία μέσα από το όραμα του ιδρυτή της Jeff Bezos. Ο Jeff Bezos είναι ο πρόεδρος, ο διευθύνων σύμβουλος και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Amazon και κατέχει επωφελώς περίπου το 20% των υφιστάμενων κοινών μετοχών της. Οι κορυφαίοι μεμονωμένοι μέτοχοι της Amazon είναι οι Jeffrey Bezos, Andrew Jassy και Jeffrey Blackburn και όλοι είναι κορυφαία στελέχη της εταιρείας. Ο Jeff Bezos έχει μια σκληρά πιστή ομάδα στελεχών στην κορυφή της εταιρείας, με πολλούς από αυτούς να έχουν μείνει στην Amazon για χρόνια, αν όχι δεκαετίες. Η σταθερότητα στην κορυφή θεωρείται ένας από τους βασικούς λόγους για την επιτυχία της Amazon (Kim, 2019).

Ο Jeff Bezos είναι γνωστός για τη λήψη επιθετικών εκτελεστικών αποφάσεων με θετικά αποτελέσματα και υποστηρίζει ότι οι επενδυτές πρέπει να έχουν μακροπρόθεσμη άποψη για την ανάπτυξη. Η Amazon επανεπενδύει συνεχώς τα κέρδη της στη νέα τεχνολογία, μια οικονομική στρατηγική που προκάλεσε μεγάλη ανησυχία στις αρχές της δεκαετίας του

2000. Η διακυβέρνηση της Amazon εστιάζει στη μακροπρόθεσμη ηγεσία και όχι στις βραχυπρόθεσμες ανάγκες κερδοφορίας. Η διοίκηση πιστεύει ότι το μακροπρόθεσμο συμφέρον των μετόχων της είναι στενά αλληλένδετο με το συμφέρον των πελατών της. Κατά συνέπεια, καταβάλλεται προσπάθεια για να είναι οι πελάτες ευχαριστημένοι σήμερα, ώστε αύριο και στην πορεία να προσελκύσουν νέους πελάτες και στη συνέχεια να αυξήσουν τις ταμειακές ροές της εταιρείας, που τελικά αυξάνει την αξία των μετόχων.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Amazon ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν BB για το 2019, BBB για το 2020 και 2021 και A για το 2022. Σύμφωνα με της προσδοκίες της Amazon η βαθμολόγηση της προβλέπεται να έχει και άλλη πιθανή βελτίωση στο μέλλον.

Διάγραμμα 3: ESG βαθμολογία της Amazon

Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2021 η κεφαλαιοποίηση της Amazon αυξήθηκε από \$920.22 δις σε \$1,691 δις, μία άνοδος 129.3% ενώ το 2022 έπεσε στο *856.94. Τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) αυξήθηκαν από το 2019 έως το 2021 ενώ το 2022 είχαν σημαντική πτώση.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$920.22	\$1,634.00	\$1,691.00	\$856.94
EPS	\$1.15	\$2.09	\$3.24	\$1.08

Πίνακας 3: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Amazon 2019-2022

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 72.3%, το 2021 άνοδο 2.4% και πτώση 49.6% το 2022. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν πτώση 9.1%.

Διάγραμμα 4: Η τιμή της μετοχής της Amazon 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Amazon. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία σημαντική άνοδο στον κύκλο εργασιών με άνοδο ύψους 79% ενώ τα καθαρά έσοδα αν και αυξήθηκαν κατά 188% μεταξύ 2019 και 2021, το 2022 επανήλθαν στα επίπεδα του 2018.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$280.52	\$386.06	\$469.82	\$502.19
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$11.59	\$21.33	\$33.36	\$11.32

Πίνακας 4: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Amazon 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Amazon παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από BBB έγινε A ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδα παρουσίασαν σημαντική άνοδο.

4.2.2 Apple

Η Apple είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία τεχνολογίας με έδρα το Κουπερτίνο της Καλιφόρνια των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Apple είναι η μεγαλύτερη εταιρεία τεχνολογίας από πλευράς εσόδων και από τον Ιούνιο του 2022, είναι η μεγαλύτερη εταιρεία στον κόσμο με βάση την κεφαλαιοποίηση, ο τέταρτος μεγαλύτερος προμηθευτής προσωπικών υπολογιστών ανά μονάδα πωλήσεων και ο δεύτερος μεγαλύτερος κατασκευαστής κινητών τηλεφώνων.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Apple έχει εντοπίσει τρεις μεγάλες πιστικές ανησυχίες που έχει δεσμευτεί να αντιμετωπίσει: τη συνεχιζόμενη κλιματική έκτακτη ανάγκη λόγω της υπερθέρμανσης του πλανήτη και της κλιματικής αλλαγής, τους

περιορισμούς στην πρόσβαση σε κρίσιμους και πεπερασμένους φυσικούς πόρους και την επικράτηση του υπερβολικού και σπάταλου καταναλωτισμού.

Η εταιρεία έχει δεσμευτεί να χρησιμοποιήσει τους πόρους της για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής μέσω ενός συγκεκριμένου στόχου για την επίτευξη ουδετερότητας άνθρακα έως το 2030. Για να γίνει αυτό απαιτείται σχεδιασμός και εφαρμογή νέων τεχνολογιών, κινητοποίηση δομών χρηματοδότησης και ταχεία ανάπτυξη δυνατοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, σκοπεύει να αξιοποιήσει στο έπακρο τους πόρους που χρησιμοποιεί. Εκτός από τη σημασία της χρήσης πόρων για την επίτευξη ουδετερότητας άνθρακα, η εταιρεία στοχεύει να κατασκευάζει προϊόντα με χρήση ανακυκλωμένων και ανανεώσιμων υλικών, να αυξάνει τη διάρκεια ζωής των προϊόντων και να αναπτύσσει τεχνολογίες ανακύκλωσης για να τερματίσει την εξάρτηση από την εξόρυξη έντασης άνθρακα. Τέλος, η εταιρεία δεσμεύεται να χρησιμοποιεί ασφαλέστερα υλικά για τη δημιουργία ασφαλέστερων προϊόντων.

Η Apple έχει συγκεκριμένα προγράμματα, πρωτοβουλίες και δραστηριότητες σε καθένα από τα τρία κύρια στοιχεία που προσδιορίστηκαν. Ολόκληρη η περιβαλλοντική στρατηγική της Apple περιλαμβάνει ένα πολύπλευρο και αλληλένδετο σύνολο σχεδίων δράσης που συλλογικά σκοπεύουν όχι μόνο να προστατεύσουν και να διατηρήσουν το περιβάλλον αλλά και να επιφέρουν θετικές οικολογικές επιπτώσεις. Παρακάτω είναι μερικά από τα αξιοσημείωτα ειδικά προγράμματα, πρωτοβουλίες και δραστηριότητες στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής στρατηγικής της Apple:

Πρώτον, η Apple εκτελεί πρόγραμμα ανακύκλωσης από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Ξεκινώντας το 2005, άρχισε να προσφέρει εκπτώσεις σε μετρητά για εμπορικές συναλλαγές ή αλλαγή παλαιών συσκευών με νεότερες και προσφορές επαναγοράς για απορριπτόμενα προϊόντα. Η εταιρεία επέκτεινε περαιτέρω το πρόγραμμα ανακύκλωσης τα επόμενα χρόνια ως μέρος του συνολικού προγράμματος εξοικονόμησης πόρων. Ωστόσο, το τρέχον Πρόγραμμα Ανακύκλωσης της Apple είναι μια παγκόσμια πρωτοβουλία που

περιλαμβάνει την κατασκευή και λειτουργία κέντρων ανακύκλωσης, διοικητικών γραφείων και άλλων εγκαταστάσεων για την ανάκτηση ανακυκλώσιμων και την επεξεργασία ανακυκλώσιμων υλικών.

Δεύτερον, βασικό στοιχείο της περιβαλλοντικής στρατηγικής της Apple είναι η μείωση του αποτυπώματος άνθρακα και τελικά η επίτευξη ουδετερότητας άνθρακα έως το 2030. Η εταιρεία έχει αναγνωρίσει την ανάγκη χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την επίτευξη αυτού του διαφορούμενου στόχου. Ως εκ τούτου, πολλά από τα γραφεία, τα κέντρα δεδομένων, τα καταστήματα και άλλες εγκαταστάσεις της λειτουργούν με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η εταιρεία ξεκίνησε το Πρόγραμμα Προμηθευτών Καθαρής Ενέργειας το 2015 για να βοηθήσει τους κατασκευαστικούς συνεργάτες της να μεταβούν στην ανανεώσιμη ενέργεια. Οι εκτιμήσεις αποκάλυψαν ότι οι προσπάθειές της έχουν βοηθήσει στην αποφυγή περισσότερων από 8 εκατομμυρίων μετρικών τόνων εκπομπών άνθρακα.

Τρίτον, επειδή ορισμένες εκπομπές άνθρακα είναι αναπόφευκτες, η εταιρεία δημιούργησε επίσης ένα Ταμείο Επαναφοράς 200 εκατομμυρίων δολαρίων με την Conservation International και την Goldman Sachs για επενδύσεις σε λύσεις δέσμευσης φυσικού άνθρακα, όπως η προστασία και η αποκατάσταση δασών, λιβαδιών και υγροτόπων.

Τέταρτον, η προώθηση της ασφάλειας των κρίσιμων για την αποστολή πεπερασμένων πόρων και η αντιμετώπιση της υπερβολικής σπατάλης είναι επίσης βασικές προτεραιότητες στην περιβαλλοντική στρατηγική της Apple. Μέσω του Προγράμματος Ανακύκλωσης, η εταιρεία προώθησε την ανακύκλωση των απορριπτόμενων προϊόντων μέσω ανακαίνισης ή ανάκτησης υλικών για χρήση ως νέες εισροές παραγωγής.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Apple το 2021 ανακοίνωσε μια σειρά από νέα προγράμματα ESG στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Racial Equity and Justice (REJI) 100 εκατομμυρίων δολαρίων. Αυτές οι προσπάθειες επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση του συστημικού ρατσισμού που αντιμετωπίζουν οι έγχρωμες κοινότητες μέσω της προώθησης της εκπαιδευτικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων: μίας ακαδημίας προγραμματιστών για την υποστήριξη της τεχνολογικής εκπαίδευσης στο Ντιτρόιτ του Μίσιγκαν, ενός κέντρου μάθησης και καινοτομίας 25 εκατομμυρίων δολαρίων για την υποστήριξη ιστορικά μαύρων κολεγίων και πανεπιστημίων, και την χρηματοδότηση επιχειρηματικού κεφαλαίου για μειοψηφικούς επιχειρηματίες.

Εκτός από αυτές τις πρωτοβουλίες, τα προγράμματα κοινωνικής ευθύνης της Apple συνεχίζουν να υποστηρίζουν τη διαφορετικότητα και την επαγγελματική ανάπτυξη σε όλο το εργατικό δυναμικό της. Τα τελευταία 6 χρόνια, ο αριθμός των εργαζομένων από υποεκπροσωπούμενες κοινότητες (URC) αυξήθηκε κατά 64%. Ο αριθμός των γυναικών εργαζομένων παγκοσμίως αυξήθηκε επίσης κατά 70% με αύξηση 85% στις ηγετικές θέσεις των γυναικών.

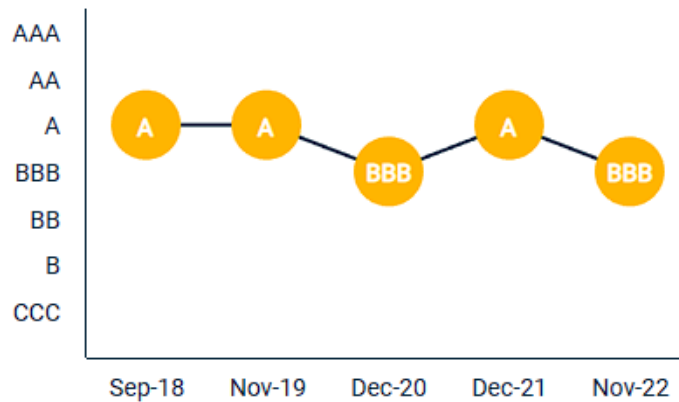
Τέλος, μια ανασκόπηση της αναφοράς ευθύνης των προμηθευτών της Apple αποκαλύπτει ότι η εταιρεία λαμβάνει μέτρα για να σταματήσει τις ανήθικες πρακτικές μεταξύ των προμηθευτών. Αυτές περιλαμβάνουν τη χρήση ανηλίκων σε 10 εγκαταστάσεις, επικίνδυνες συνθήκες εργασίας σε δύο εγκαταστάσεις, παραποίηση υλικού ελέγχου σε τέσσερις εγκαταστάσεις και δωροδοκία σε μία εγκατάσταση.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, η στρατηγική εταιρικής διακυβέρνησης της Apple λειτουργεί στους πυλώνες της διαφάνειας, της υπευθυνότητας, της ηγεσίας και των ισχυρών προτύπων εταιρικής διαχείρισης, τα οποία ενισχύονται από το διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο έχει την ευθύνη της διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρείας εκτός από τον καθορισμό της επιχειρηματικής προσέγγισης. Το διοικητικό συμβούλιο δημιουργεί επίσης τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και

μετριασμού, εκτός από τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της εταιρείας με διάφορες ρυθμιστικές υποχρεώσεις, όπως η επιχειρηματική ηθική, η εκτελεστική απόδοση και η ευέλικτη οργανωτική κουλτούρα. Μέσα στα πέντε τμήματα της Apple, υπάρχουν ομάδες στις οποίες έχει ανατεθεί η ευθύνη της πλήρους αποκάλυψης υλικού, της διακυβέρνησης και της άμεσης δέσμευσης της κοινότητας στις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Το διοικητικό συμβούλιο της Apple αποτελείται από επτά μέλη. Πέντε από τα επτά μέλη του διοικητικού συμβουλίου αποτελούν τη διοικητική ομάδα. Στην εταιρεία, το διοικητικό συμβούλιο έχει διάφορους ρόλους. Ο πρώτος ρόλος είναι η παροχή επιχειρηματικής ηγεσίας μέσω του καθορισμού των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στρατηγικών της εταιρείας. Επιπλέον, το διοικητικό συμβούλιο έχει τον ρόλο να διασφαλίσει ότι οι χρηματοοικονομικοί και άλλοι επιχειρηματικοί πόροι δεν είναι μόνο επαρκείς, αλλά και ευθυγραμμισμένοι με τον πρωταρχικό στόχο να είναι ο ηγέτης στην καινοτομία στην αγορά Η/Υ σε όλο τον κόσμο. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας εξουσιοδοτείται από τη δήλωση αποστολής της εταιρείας να διασφαλίζει ότι η απόδοση της διοίκησης βελτιστοποιείται εντός των αξιών και των προτύπων των επιχειρηματικών στόχων. Επιπλέον, ο ρόλος του διοικητικού συμβουλίου είναι να ενεργεί ως νομάρχης για λογαριασμό των ενδιαφερομένων και των μετόχων διασφαλίζοντας ότι τα συμφέροντά τους ικανοποιούνται και συνάγεται με σαφήνεια.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Apple ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν A για το 2019 και το 2021 και BBB για το 2020 και 2022. Σύμφωνα με τις δράσεις της Apple και τους στόχους της, έχει την δυνατότητα να ανέβει στην κατηγορία των ηγετών με βαθμολογία AA και πάνω.

Διάγραμμα 5: ESG βαθμολογία της Apple

Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2021 η κεφαλαιοποίηση της Apple αυξήθηκε από \$1,287 δις σε \$2,066 δις, μία άνοδος 60.53%, με το 2021 να φτάνει τα \$2,901 δις. Τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 105.7% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$1,287.00	\$2,255.00	\$2,901.00	\$2,066.00
EPS	\$2.97	\$3.28	\$5.61	\$6.11

Πίνακας 5: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Apple 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 82.3%, το 2021 άνοδο 34.6% και πτώση 26.3% το 2022. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 80.9%.

Διάγραμμα 6: Η τιμή της μετοχής της Apple 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Apple. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία σημαντική άνοδο στον κύκλο εργασιών με άνοδο ύψους 51.7% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 80.6%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$260.17	\$274.52	\$365.82	\$394.33
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$55.26	\$57.41	\$94.68	\$99.80

Πίνακας 6: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Apple 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Apple παρατηρούμε μία **αρνητική σχέση** μεταξύ τους. Η βαθμολογία της κυμαινόταν από A και BBB ενώ κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδο παρουσίασαν σημαντική άνοδο.

4.2.3 Tesla

Η Tesla είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία αυτοκινήτων και καθαρής ενέργειας με έδρα το Ώστιν του Τέξας. Η Tesla σχεδιάζει και κατασκευάζει ηλεκτρικά οχήματα

(ηλεκτρικά αυτοκίνητα και φορτηγά), αποθήκευση ενέργειας μπαταριών από το σπίτι έως την κλίμακα του δικτύου, ηλιακούς συλλέκτες και ηλιακά πλακάκια οροφής και σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες. Η Tesla είναι μια από τις πιο πολύτιμες εταιρείες στον κόσμο και είναι, από το 2022, η πολυτιμότερη αυτοκινητοβιομηχανία στον κόσμο. Το 2021, η εταιρεία είχε τις περισσότερες παγκόσμιες πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων με μπαταρία και ηλεκτρικών οχημάτων plug-in, καταλαμβάνοντας το 21% της αγοράς ηλεκτρικών μπαταριών (αμιγώς ηλεκτρικά) και το 14% της αγοράς plug-in (η οποία περιλαμβάνει plug-in υβριδικά). Μέσω της θυγατρικής της Tesla Energy, η εταιρεία αναπτύσσει και είναι σημαντικός εγκαταστάτης φωτοβολταϊκών συστημάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Tesla Energy είναι επίσης ένας από τους μεγαλύτερους παγκόσμιους προμηθευτές συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας από μπαταρίες, με 3,99 γιγαβατώρες (GWh) που έχουν εγκατασταθεί το 2021.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Tesla υποστηρίζει ότι ο μεγαλύτερος περιβαλλοντικός αντίκτυπος επιτυγχάνεται μέσω της πρόωρης μετατόπισης των οχημάτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης (ICE) και της αντικατάστασής τους με ηλεκτρικά οχήματα (EV). Επιπλέον, έχει ως στόχο να αντικαταστήσει την παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της.

Από τα τέλη του 2021, η Tesla (συμπεριλαμβανομένης της SolarCity πριν από την εξαγορά της το 2016 από την Tesla) έχει εγκαταστήσει σχεδόν 4,0 Gigawatt ηλιακών συστημάτων και αθροιστικά παρήγαγε πάνω από 25,0 Terawatt-ώρες (TWhs) ηλεκτρικής

ενέργειας χωρίς εκπομπές. Σκοπός της είναι να ικανοποιηθούν τελικά όλες οι ενεργειακές της ανάγκες παραγωγής μέσω ανανεώσιμων πηγών όπου είναι δυνατόν.

Επίσης, η κατασκευή των νέων, καλύτερα σχεδιασμένων και πιο αποτελεσματικών εργοστασίων της έχει σημαντικό αντίκτυπο στη μείωση της χρήσης ενέργειας. Αυτό το πετυχαίνει με τους ηλιακούς συλλέκτες που τοποθετεί στα νέα της εργοστάσια. Χάρη σε πολλές από τις τοποθεσίες παραγωγής της Tesla που κατασκευάστηκαν πρόσφατα, έχουν σχεδιαστεί για να ενσωματώνουν μια σειρά από πρωτοποριακά χαρακτηριστικά εξοικονόμησης ενέργειας. Ως αποτέλεσμα, η Tesla προχωρά πολύ πέρα από το να είναι ουδέτερη από άνθρακα και τα εργοστάσιά της καταναλώνουν πολύ λιγότερη πράσινη ενέργεια από ό,τι παράγει το σχέδιο Tesla Solar panels.

Τέλος, η Tesla αξιοποιεί τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όσο το δυνατόν περισσότερο σε όλες τις δραστηριότητές της. Συγκεκριμένα στοχεύουν στην μετατόπιση της κατανάλωσης ενέργειας προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όσο το δυνατόν γρηγορότερα σε όλες τις δραστηριότητές της, είτε πρόκειται για τα εργοστάσιά της, τις τοποθεσίες πωλήσεων, υπηρεσιών ή παράδοσης είτε μέσω του δικτύου Supercharger της.

Μια μελέτη του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Υπουργείου Περιβάλλοντος, Προστασίας της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας εξέτασε την περιβαλλοντική ισορροπία των βενζινοκίνητων, πετρελαιοκίνητων και ηλεκτρικών οχημάτων σε όλη τη διάρκεια ζωής τους (παραγωγή, χρήση και απόρριψη). Αυτό που βρήκαν ήταν ότι η παραγωγή ηλεκτρικών αυτοκινήτων – κυρίως λόγω των μπαταριών τους – προκαλεί πολύ περισσότερα αέρια θερμοκηπίου στην αρχή, αλλά μετά από λίγα χρόνια, τα EV είναι σημαντικά πιο φιλικά προς το περιβάλλον από τα οχήματα με κλασικούς κινητήρες εσωτερικής καύσης. Στην πραγματικότητα, οι συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ενός ηλεκτρικού οχήματος είναι περίπου 30% χαμηλότερες από εκείνες ενός βενζινοκίνητου οχήματος και περίπου 23% χαμηλότερες από εκείνες ενός οχήματος ντίζελ.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Tesla τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης ενός διαφορετικού εργατικού δυναμικού και μάλιστα κέρδισε το βραβείο «Forbes καλύτερος εργοδότης για τη διαφορετικότητα» το 2019, και το 20% του διοικητικού συμβουλίου της να είναι γυναίκες. Η εταιρεία προσφέρει μια ελαφρώς διαφορετική αντίληψη για την ευημερία των εργοδοτών και δίνει προτεραιότητα στην ανάπτυξη μεμονωμένων μελών του προσωπικού μέσω καινοτόμων προγραμμάτων κατάρτισης.

Η ενότητα της έκθεσης IMPACT της Tesla που σχετίζεται με το «Άνθρωποι και Πολιτισμός» ξεκινά με την αντιμετώπιση της ασφάλειας των εργαζομένων. Η εταιρεία δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση και την ασφάλεια του προσωπικού της στο βαθμό που παρά την απίστευτη ζήτηση για τα ηλεκτρικά της οχήματα, περιστασιακά σταματά τις γραμμές παραγωγής για να πραγματοποιήσει εκπαιδευτικά εργαστήρια. Το προσωπικό καλείται επίσης να συμβάλει στη συζήτηση σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης της εταιρείας με τη συμμετοχή των εργαζομένων στο πρόγραμμα Find-it-Fix-it.

Ακόμα, τα προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης των εργαζομένων έχουν κάνει την διαφορά όσον αφορά τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι σύγχρονες εταιρείες στο προσωπικό τους. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα ανάπτυξης βιομηχανίας είναι ένα διετές πρόγραμμα για πρόσφατους αποφοίτους από λύκεια που περιβάλλουν μεγάλες εγκαταστάσεις παραγωγής της Tesla. Οι συμμετέχοντες μπορούν να ξεκινήσουν μια καριέρα στην Tesla ενώ συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους στον αυτοματισμό και τη ρομποτική σε ένα κοντινό κολέγιο. Το Tesla Student Automotive Technical Program είναι ένα εντατικό πρόγραμμα κατάρτισης που έχει σχεδιαστεί για να παρέχει στους φοιτητές κολεγίου τις απαραίτητες δεξιότητες για μια επιτυχημένη καριέρα. Το Tesla's Tool & Die Apprenticeship ξεκίνησε το 2017, με στόχο την ανάπτυξη τοπικών ταλέντων. Το πρόγραμμα 2 με 4 ετών συνδυάζει την εκπαίδευση στην εργασία με την ακαδημαϊκή μάθηση. Τέλος, το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης της Tesla είναι το μεγαλύτερο από τα προγράμματα ανάπτυξης

προσωπικού της Tesla. Μέχρι σήμερα, 1.200 φοιτητές ετησίως έχουν εμπλακεί σε αυτό το πρόγραμμα, το οποίο παρέχει έκθεση σε κάθε σημαντικό τομέα της επιχείρησης.

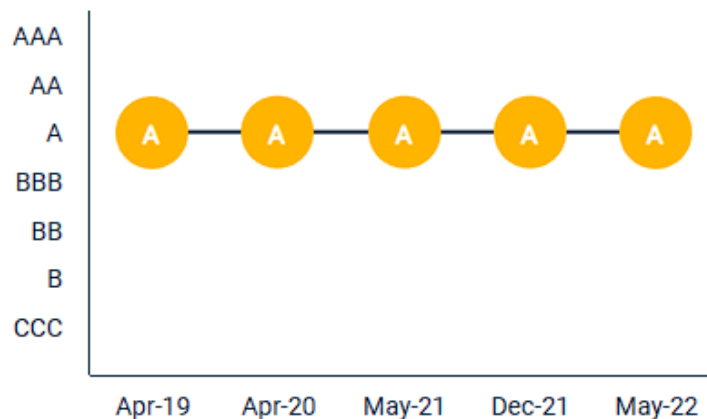
Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος Elon Musk έχει τη φήμη ότι είναι κάτι σαν μπαλαντέρ που μπορεί να προκαλέσει συναγερμό και αναστάτωση απλά μοιράζοντας τις απόψεις του στο Twitter. Η αντικατεστημένη προσέγγισή του είναι μέρος του λόγου για την επιτυχία της Tesla, αλλά η εταιρεία εισήγαγε πρόσφατα αυστηρότερα μέτρα διακυβέρνησης για να διασφαλίσει ότι τα σχόλιά του δεν θα ξεπερνούν τα όρια.

Η εταιρεία έχει ένα ενιαίο διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται τόσο από εκτελεστικά όσο και από μη εκτελεστικά στελέχη, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης. Το καταστατικό της εταιρείας προβλέπει την εκλογή οκτώ διευθυντών, οι οποίοι επανεκλέγονται μετά από ένα χρόνο. Η εταιρεία έχει σαφείς κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές για τη συμπεριφορά, το διορισμό και την επιλογή του διοικητικού συμβουλίου (Goldstein, 2021). Στοιχεία όπως οι ηγετικές ικανότητες, τα ακαδημαϊκά προσόντα και η εργασιακή εμπειρία ελέγχονται εξονυχιστικά πριν από την εγγραφή ενός μέλους. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου περιορίζονται σε δύο άλλα συμβούλια. Οι πολυάριθμες συμμετοχές σε διοικητικά συμβούλια ενδέχεται να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων, ιδίως ανταγωνιστικές εταιρείες. Ο Διορισμός υπαγορεύει την αποζημίωση και την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης που καθορίζονται από το συμβούλιο και αναθεωρούνται ετησίως.

Στην Tesla, η αιφορία είναι δουλειά όλων, ανεξάρτητα από τη θέση, τη γεωγραφική θέση ή τον τίτλο τους. Το συμβούλιο αιφορίας μας, που αποτελείται από ηγέτες από όλη την Tesla, συλλέγει δεδομένα και προετοιμάζει την ανάλυση και το περιεχόμενο αυτής της έκθεσης. Το συμβούλιο αιφορίας παρουσιάζει επίσης αυτές τις πληροφορίες στο διοικητικό συμβούλιο της Tesla για έλεγχο.

Το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί για λογαριασμό των μετόχων και επιβλέπει τη διαχείριση της Tesla, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης της αποτελεσματικότητας των προτεραιοτήτων, των πρωτοβουλιών και των προγραμμάτων του Impact της Tesla και αυτής της έκθεσης. Έχοντας υπόψη αυτές τις ευθύνες, το διοικητικό συμβούλιο θέτει υψηλά πρότυπα για την Tesla και τους υπαλλήλους, τα στελέχη και τους διευθυντές της. και προσθέτει περιοδικά νέους, υψηλής ειδίκευσης ανεξάρτητους διευθυντές στο διοικητικό συμβούλιο.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Tesla ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν A και για τα τέσσερα έτη. Σύμφωνα με τις δράσεις της Tesla και τους στόχους της για το μέλλον, έχει την δυνατότητα να ανέβει στην κατηγορία των ηγετών με βαθμολογία AA και πάνω.

Διάγραμμα 7: ESG βαθμολογία της Tesla

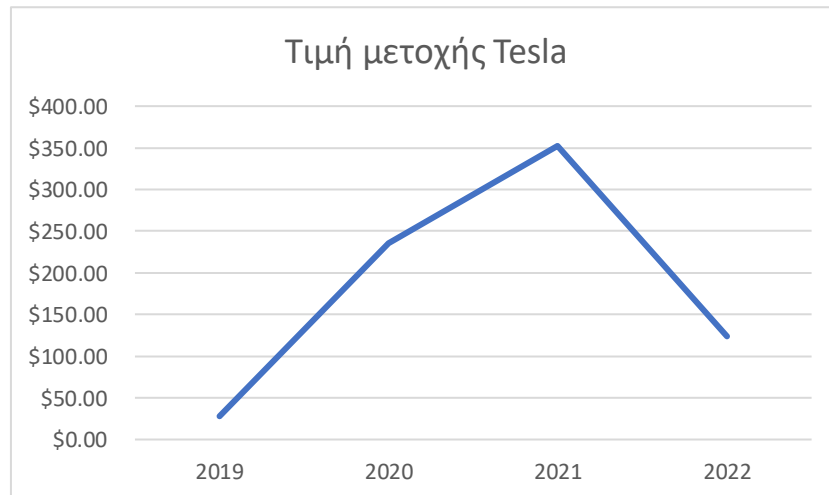
Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2020 η κεφαλαιοποίηση της Tesla αυξήθηκε από \$75.71 δις σε \$1,061 δις, μία άνοδος 1,300%, με το 2022 να ξαναπέφτει στα \$388.97 δις. Τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 1,082% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$75.71	\$668.90	\$1,061,000.00	\$388.97
EPS	(\$0.33)	\$0.21	\$1.63	\$3.24

Πίνακας 7: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Tesla 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 743.4%, το 2021 άνοδο 49.8% και πτώση 65% το 2022. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 341.7%.

Διάγραμμα 8: Η τιμή της μετοχής της Tesla 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Tesla. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία άνοδο στον κύκλο εργασιών ύψους 204.6% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 1,401%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$24.58	\$32.54	\$53.82	\$74.86
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	(\$0.86)	\$0.72	\$5.51	\$11.19

Πίνακας 8: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Tesla 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Tesla παρατηρούμε μία **ουδέτερη σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της ήταν σταθερή στο Α ενώ ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδο παρουσίασαν σημαντική άνοδο.

4.2.4 Coca-cola

Η Coca-Cola είναι ένα ανθρακούχο αναψυκτικό που κατασκευάζεται από την Coca-Cola Company. Το 2013 πωλήθηκαν σε περισσότερες από 200 χώρες παγκοσμίως, με τους καταναλωτές να πίνουν περισσότερες από 1,8 δισεκατομμύρια μερίδες ροφημάτων της εταιρείας κάθε μέρα. Με βάση τη μελέτη «καλύτερης παγκόσμιας επωνυμίας» της Interbrand για το 2020, η Coca-Cola ήταν η έκτη πιο πολύτιμη μάρκα στον κόσμο.

Αρχικά κυκλοφορούσε ως ποτό εγκράτειας και προοριζόταν ως φάρμακο με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, Εφευρέθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα από τον John Stith Pemberton στην Ατλάντα της Τζόρτζια. Το 1888, ο Pemberton πούλησε τα δικαιώματα ιδιοκτησίας της Coca-Cola στον Asa Griggs Candler, έναν επιχειρηματία, του οποίου οι τακτικές μάρκετινγκ οδήγησαν την Coca-Cola στην κυριαρχία της στην παγκόσμια αγορά αναψυκτικών καθ' όλη τη διάρκεια του 20ου και 21ου αιώνα. Η τρέχουσα φόρμουλα της Coca-Cola παραμένει στενά φυλαγμένο εμπορικό μυστικό. Η μυστικότητα γύρω από τη

φόρμουλα έχει χρησιμοποιηθεί από την Coca-Cola στο μάρκετινγκ της, καθώς μόνο λίγοι ανώνυμοι υπάλληλοι γνωρίζουν τη φόρμουλα.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Coca-Cola Company ενεργεί με την πεποίθηση ότι η κερδοφόρα ανάπτυξη και η κοινωνική ευθύνη πάνε χέρι-χέρι, κάτι που είναι ένας λόγος για τον οποίο οι καινοτομίες με γνώμονα τη βιωσιμότητα συνυφαίνονται σε κάθε πτυχή της.

Τα τελευταία χρόνια, η Coca-Cola έχει προσαρμόσει τις επιχειρηματικές της πρακτικές. Στον ιστότοπό τους, περιγράφουν λεπτομερώς διάφορες πρωτοβουλίες, όπως η μείωση του αποτυπώματος άνθρακα και η ανακύκλωση πλαστικών φιαλών. Έχουν κάνει επίσης μια προσπάθεια να αυξήσουν την αποδοτικότητα χρήσης νερού και την αναπλήρωσή τους. Όπως η Pepsi και η Nestlé, η Coca-Cola κάνει πολλά βήματα για να μετριάσει τη συμβολή τους στην πλαστική ρύπανση. Αλλά πρέπει να γίνουν πολλά περισσότερα. Η Coca-Cola ανακοίνωσε ένα νέο HybridBottle, το οποίο θα αποτελείται από ανακυκλωμένα στοιχεία ενώ σκοπεύουν να πουλήσουν και δοχεία αλουμινίου. Αυτοί οι στόχοι θα μπορούσαν πράγματι να μειώσουν την παραγωγή πλαστικών απορριμμάτων τους.

Η Coca-Cola έχει μεταμορφώσει την κατασκευή φιαλών. Επί του παρόντος όλα τα μοντέλα τους είναι κατασκευασμένα από ανακυκλωμένα υλικά. Επιπλέον, η Coca-Cola προσπαθεί επίσης να κάνει όλες τις συσκευασίες της ανακυκλώσιμες. Έχουν ορίσει ως προθεσμία το 2025 για αυτό. Επί του παρόντος (σύμφωνα με την έκθεση ΕΚΕ της Coca-Cola 2019), περίπου το 88% των συσκευασιών τους είναι ανακυκλώσιμες. Έχουν επίσης

δεσμευτεί να περιορίσουν το ίδιο το υλικό. Η μείωση του υλικού είναι επίσης ένας πολύ καλός τρόπος μείωσης του οικολογικού αποτυπώματος ενός προϊόντος.

Σχετικά με το αποτύπωμα άνθρακα, η ερευνητική υπηρεσία Statista επιβεβαίωσε ότι το αποτύπωμα της Coca-Cola είναι σταθερό/φθίνον, γεγονός που προσφέρει ελπίδα στον στόχο της Coca-Cola για μείωση των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 25% έως το 2030. Το συνολικό αποτύπωμα άνθρακα της Coca-Cola είναι μικρό σε σύγκριση με ορισμένους άλλους εταιρικούς γίγαντες. Παρά το γεγονός ότι ξεκίνησε από μια χαμηλή βάση, η εταιρεία εξακολουθεί να θέτει σχετικά επιθετικούς στόχους μείωσης. Έχει επίσης εγγραφεί στην Task Force για τις οικονομικές γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα. Αυτός ο οργανισμός βοηθά στον εντοπισμό βασικών κινδύνων για το κλίμα και πιθανών ευκαιριών. Με αυτόν τον τρόπο, η Coca-Cola ελπίζει να τοποθετηθεί ως μια διαφανής επιχείρηση πρόθυμη να αποκαλύψει κινδύνους στους μετόχους, τους μετόχους και τους πελάτες της.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Coca-Cola προσπαθεί να πετύχει την εξάλειψη της πείνας, της φτώχειας και του υποσιτισμού με την προώθηση της προληπτικής υγειονομικής περίθαλψης και υγιεινής, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής στο «Swachh Bharat Kosh».

Επίσης, επικεντρώνεται στην προώθηση της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εκπαίδευσης και της απασχόλησης που ενισχύουν τις επαγγελματικές δεξιότητες, ιδίως μεταξύ των παιδιών, των γυναικών, των ηλικιωμένων και των έργων με ειδικές ανάγκες και βελτίωσης του βιοπορισμού. Το Entrepreneurial Skill αποτελεί μέρος του τομέα εκπαίδευσης, απασχολησιμότητας και ενίσχυσης ζωής της Coca Cola της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Με τον συνεργάτη υλοποίησης της Jagriti Seva Sansthan. Με αυτό το πρόγραμμα, ο οργανισμός έχει επικεντρωθεί στην προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων. Καθώς ο στόχος του οργανισμού είναι να παρέχει πολύτιμες δεξιότητες στους νέους στις πόλεις της Ινδίας για να γίνει η νεολαία δημιουργός θέσεων εργασίας. Ως

αποτέλεσμα, μπορούν να παρέχουν το πρόγραμμα σε 8000 νέους, σε 25 περιφέρειες μέσω 30 διαφορετικών δραστηριοτήτων σε διάφορα κολέγια. Ειδικά αυτό το πρόγραμμα έχει επικεντρωθεί στη μεσαία τάξη της χώρας. Και αυτή τη στιγμή, στοχεύει το 58% του πληθυσμού.

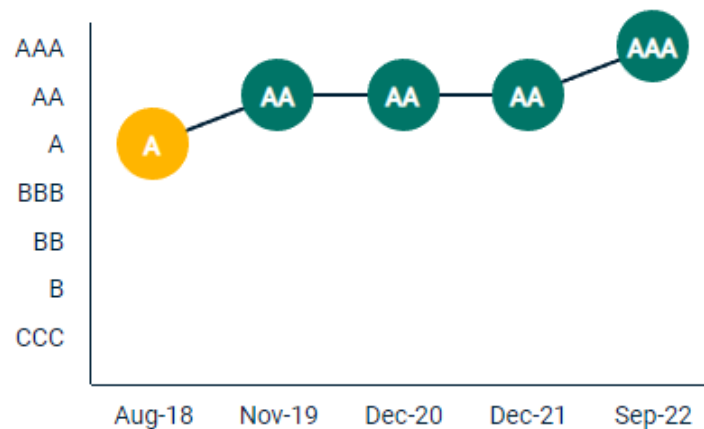
Τέλος, η κοινωνική ευθύνη της Coca-Cola έχει επικεντρωθεί στην προώθηση της ισότητας των φύλων, στην ενδυνάμωση των γυναικών με τη δημιουργία γηροκομείων, τη δημιουργία κατοικιών και ξενώνων για ορφανά και γυναίκες, παιδικούς σταθμούς για τη μείωση των ανισοτήτων που αντιμετωπίζουν κοινωνικά και οικονομικά καθυστερημένες ομάδες.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, η Coca-Cola έχει δεσμευτεί στις υγιείς αρχές εταιρικής διακυβέρνησης. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από τους μετόχους για να επιβλέπει το ενδιαφέρον τους για τη μακροπρόθεσμη υγεία και τη συνολική επιτυχία της επιχείρησης και την οικονομική της ευρωστία. Το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί ως το τελικό όργανο λήψης αποφάσεων της εταιρείας, εκτός από εκείνα τα θέματα που επιφυλάσσονται ή κοινοποιούνται στους μετόχους. Το διοικητικό συμβούλιο επιλέγει και επιβλέπει τα μέλη των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, τα οποία είναι επιφορτισμένα από το διοικητικό συμβούλιο για τη διεξαγωγή των εργασιών της εταιρείας. Οι οδηγίες εταιρικής διακυβέρνησης, μαζί με τα καταστατικά της καθεμιάς από τις επιτροπές του διοικητικού συμβουλίου και τις βασικές πρακτικές του, παρέχουν το πλαίσιο για την εταιρική διακυβέρνηση στην Coca-Cola.

Σε γενικό επίπεδο, η Coca-Cola έχει θεσπίσει πολιτικές και πλαίσια σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση που είναι αποτελεσματικά και ευθυγραμμισμένα. Το ίδιο προάγει τη μακροπρόθεσμη εστίαση μεταξύ των στελεχών και των μετόχων, και τις ίδιες βάσεις για το συμβούλιο, τη λογοδοσία σε επίπεδο διοίκησης καθώς και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας έναντι της εταιρείας από το κοινό. Ουσιαστικά, οι μέτοχοι

της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο της καθώς και η εκλογή τους θα στοχεύουν στην επίτευξη συνολικής επιτυχίας καθώς και στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της εταιρείας σε εύρωστο επίπεδο.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Coca-Cola ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν AA για το 2019 έως 2021 και AAA για το 2022. Αυτό την τοποθετεί στην κατηγορία των ηγετών.

Διάγραμμα 9: ESG βαθμολογία της Coca-Cola

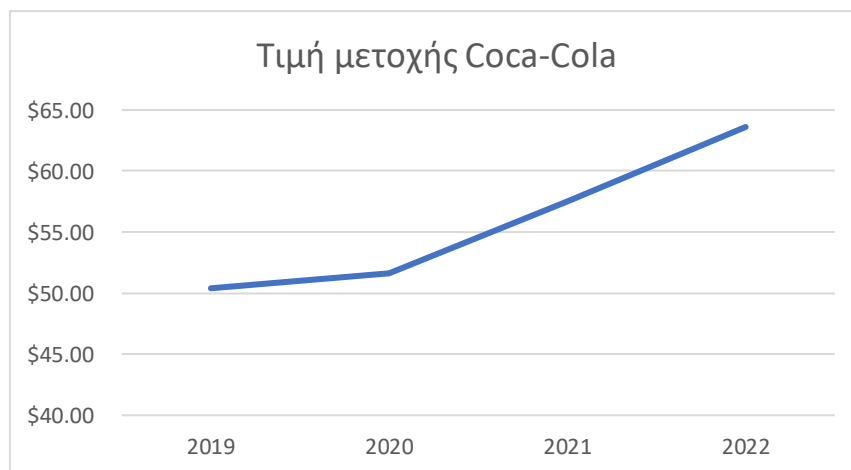
Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022 η κεφαλαιοποίηση της Coca-Cola αυξήθηκε από \$236.89 δις σε \$275.08 δις, μία άνοδος 16.1% ενώ τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 10.1% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$236.89	\$235.67	\$255.75	\$275.08
EPS	\$2.07	\$1.79	\$2.25	\$2.28

Πίνακας 9: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Coca-Cola 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 2.4%, το 2021 άνοδο 11.4% και το 2022 άνοδο 10.6%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 26.2%.

Διάγραμμα 10: Η τιμή της μετοχής της Coca-Cola 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Coca-Cola. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία άνοδο στον κύκλο εργασιών ύψους 13.6% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 11.3%.

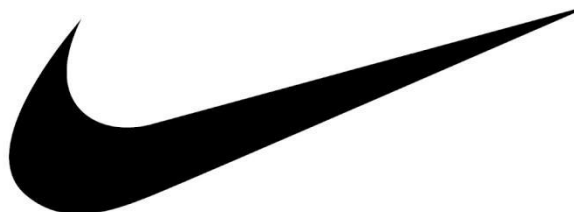
Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$37.27	\$33.01	\$38.66	\$42.34
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$8.92	\$7.75	\$9.77	\$9.93

Πίνακας 10: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Coca-Cola 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Coca-Cola παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από AA ανέβηκε σε AAA ενώ ταυτόχρονα ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδα παρουσίασαν άνοδο.

4.2.5 Nike

Η Nike είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία που ασχολείται με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή και το παγκόσμιο μάρκετινγκ και πωλήσεις υποδημάτων, ενδυμάτων, εξοπλισμού, αξεσουάρ και υπηρεσιών. Η εταιρεία έχει την έδρα της κοντά στο Beaverton του Όρεγκον, στη μητροπολιτική περιοχή του Πόρτλαντ. Είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής αθλητικών παπουτσιών και ενδυμάτων στον κόσμο και σημαντικός κατασκευαστής αθλητικού εξοπλισμού. Η εταιρεία ιδρύθηκε στις 25 Ιανουαρίου 1964, ως «Blue Ribbon Sports», από τους Bill Bowerman και Phil Knight, και έγινε επίσημα Nike στις 30 Μαΐου 1971. Η εταιρεία πήρε το όνομά της από τη Nike, την ελληνική θεά της νίκης. Η NIKE απασχολεί περίπου 75.400 υπαλλήλους, πάνω από 1 εκατομμύριο υπαλλήλους στις ιδιόκτητες και εγκαταστάσεις των προμηθευτές της και βρίσκεται σε πάνω από 1.500 εγκαταστάσεις.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Nike με το λανσάρισμα του «Move to Zero» το 2019 έχει θέσει ξεκάθαρα το όραμά της για τη βιωσιμότητα, με στόχους που η μάρκα θα έχει ως στόχο να επιτύχει έως το 2050. Συγκεκριμένα, η Nike στοχεύει να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις εγκαταστάσεις της κατά 70%. Το σχέδιο είναι να χρησιμοποιηθεί 100% ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για την επίτευξη αυτού του στόχου. Επιπλέον, ο στόχος για τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τους βασικούς προμηθευτές και τις μεταφορές είναι να διατηρηθούν κάτω από τα επίπεδα του 2020 ανεξάρτητα από την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και των εναλλακτικών καυσίμων. Επιπλέον, αυξάνοντας τη χρήση των περιβαλλοντικά προτιμώμενων υλικών στο 50% όλων των βασικών υλικών, η μάρκα θα στοχεύσει στη μείωση κατά 0,5 εκατομμύρια τόνους εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Επίσης, η Nike έχει δεσμευτεί να μειώσει τα απόβλητα κατά 10% ανά μονάδα σε όλα τα συστήματα παραγωγής, διανομής, κεντρικών γραφείων και συσκευασίας της. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω βελτιωμένου σχεδιασμού και λειτουργικής αποτελεσματικότητας. Επιπλέον, το 100% των απορριμμάτων θα εκτραπεί από τους χώρους υγειονομικής ταφής με τουλάχιστον το 80% αυτών να ανακυκλώνεται πίσω στη διαδικασία παραγωγής. Επιπλέον, η ποσότητα των απορριμμάτων τελικού προϊόντος που ανακαινίζεται, ανακυκλώνεται ή χαρίζεται θα δεκαπλασιαστεί.

Τέλος, το νερό είναι βασικό στοιχείο όταν πρόκειται για την κατασκευή. Η μάρκα θα στοχεύει σε μείωση κατά 25% στη χρήση γλυκού νερού ανά κιλό στη βαφή και το φινίρισμα υφασμάτων. Πέρα από αυτό, η Nike σχεδιάζει να λανσάρει μια σειρά από προϊόντα λεκάνης απορροής για να παρέχει νερό στα οικοσυστήματα και τις κοινότητες που το χρειάζονται περισσότερο. Σύμφωνα με το Sustainability Vision της Nike, η μάρκα θα αποκαταστήσει 13 δισεκατομμύρια λίτρα νερού μέχρι το έτος 2050.

Μία από τις πιο τολμηρές πρωτοβουλίες της μάρκας είναι το Nike Move to Zero. Αυτό είναι το ταξίδι της μάρκας προς τον μηδενικό άνθρακα και τη μηδενική σπατάλη για να συμβάλει στην προστασία του μέλλοντος του αθλητισμού. Για να πετύχει αυτό το βιώσιμο όνειρο, η εταιρεία έχει θέσει πολλά πράγματα σε κίνηση. Μέσα από την καινοτομία και τα νέα υλικά, η εταιρεία κάνει μεγάλα κύματα.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Nike επικεντρώνεται στην παροχή ενός υγιούς και ανεκτικού εργασιακού περιβάλλοντος για όλους τους εργαζόμενους. Για το σκοπό αυτό, η εταιρεία επενδύει στην προώθηση ενός εργασιακού περιβάλλοντος που γιορτάζει τη διαφορετικότητα. Το 2020, η Nike παρουσίασε δύο νέα προγράμματα, την πρωτοβουλία μάθησης Juneteenth και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Unconscious Bias Awareness για να προωθήσει την καλύτερη κατανόηση της φυλετικής ισότητας και της κοινωνικής αλλαγής. Καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2020 με 2021, η Nike παρουσίασε ένα πενταετές σχέδιο για τη δημιουργία μεγαλύτερης ποικιλομορφίας στο εργατικό της δυναμικό, το οποίο είχε ως στόχο την εκπροσώπηση 50% των γυναικών και 35% εκπροσώπηση των φυλετικών και ενδοτικών μειονοτήτων στο εταιρικό τους εργατικό δυναμικό έως το 2025. Σε συνδυασμό με αυτήν την πρωτοβουλία, η Nike ανακοίνωσε μια επένδυση 125 εκατομμυρίων δολαρίων τα επόμενα πέντε χρόνια για να στηρίξει τις επιχειρήσεις που έχουν δεσμευτεί να «ισοπεδώσουν τους όρους ανταγωνισμού».

Το 2020, η Nike διέθεσε 4 εκατομμύρια δολάρια για να υποστηρίξει τη διαφορετικότητα και την ένταξη σε κοινότητες σε όλη τη Βόρεια Αμερική μέσω του προγράμματος Until We All Win. Επιπλέον, οκτώ από τα Δίκτυα Εργαζομένων της Nike δώρισαν 25.000 \$ ετησίως σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που εστιάζουν στην προώθηση της κοινωνικής ισότητας, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Ακόμα, ως μέρος του προγράμματος ενημέρωσης της κοινότητας, η Nike δαπάνησε περισσότερα από 89 εκατομμύρια δολάρια το 2020 για να βοηθήσει περισσότερα από 17 εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο να δραστηριοποιηθούν στον αθλητισμό και την

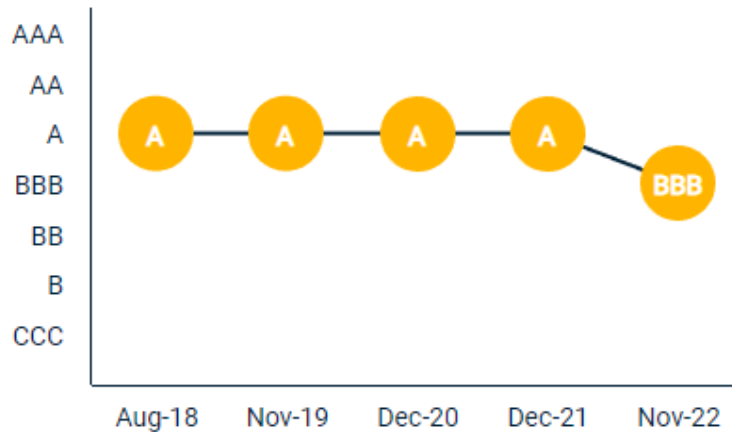
άσκηση. Η Nike δεσμεύτηκε επίσης να εκπαιδεύσει σχεδόν 100.000 προπονητές για να βοηθήσει τις κοινότητες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, η Nike έχει ενοποιήσει τη διακυβέρνηση με τη διοίκηση αφού ο σημερινός διευθύνων σύμβουλος (CEO) Mark Parker, είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου από το 2006. Αυτό είναι μειονέκτημα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και τη δυναμική ηγεσία. Ο διευθύνων σύμβουλος, ο οποίος είναι ο διευθυντής της εταιρείας, έχει ανώτερη γνώση των λειτουργιών της επιχείρησης. Όταν αυτός ο ρόλος συνδυάζεται με τον ρόλο του ως προέδρου του διοικητικού συμβουλίου, ένα άτομο που καταλαμβάνει και τους δύο αυτούς ρόλους μπορεί καλύτερα να είναι σε θέση να ηγείται της εταιρείας και να εντοπίσει τυχόν προβλήματα που μπορεί να προκύψουν. Αυτό μπορεί να προσφέρει ανώτερη γνώση στο διοικητικό συμβούλιο και να αυξήσει τις διαθέσιμες πληροφορίες σε αυτό.

Επιτρέποντας στο ενοποιημένο στέλεχος να λειτουργεί και με τις δύο ικανότητες ταυτόχρονα, αυτή η ενοποιημένη ηγετική δομή δημιουργεί αποτελεσματικότητα. Τα άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορούν να έχουν εμπιστοσύνη ότι ο διευθύνων σύμβουλος γνωρίζει πλήρως τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της εταιρείας, καθώς και ποια ζητήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν προς τα εμπρός.

Το διοικητικό συμβούλιο της Nike είναι υπεύθυνο για την εταιρική διακυβέρνηση σε συμμόρφωση με τον νόμο Sarbanes-Oxley των ΗΠΑ και άλλους νόμους, καθώς και τα συμφέροντα των μετόχων τους. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται επί του παρόντος από 10 μέλη, οκτώ από τα οποία είναι ανεξάρτητοι μη εκτελεστικοί σύμβουλοι, όπως ορίζονται σύμφωνα με τα πρότυπα εισαγωγής στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Έξι επιτροπές του διοικητικού συμβουλίου μοιράζονται την ευθύνη για την επίβλεψη συγκεκριμένων πολιτικών και διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου, των αποζημιώσεων, της εταιρικής ευθύνης, της εκτελεστικής εξουσίας, των οικονομικών και των διορισμών και της εταιρικής διακυβέρνησης.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Nike ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν A για το 2019 έως 2021 και BBB για το 2022.

Διάγραμμα 11: ESG βαθμολογία της Nike

Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2021 η κεφαλαιοποίηση της Nike αυξήθηκε από \$157.94 δις σε \$263.55 δις, μία άνοδος 66.9% ενώ το 2022 έπεσε στα \$183.07 δις, μία πτώση 30.5%. Τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 50.6% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$157.94	\$223.02	\$263.55	\$183.07
EPS	\$2.49	\$1.60	\$3.56	\$3.75

Πίνακας 11: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Nike 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 41%, το 2021 άνοδο 18.7% και το 2022 πτώση 29%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 18.7%.

Διάγραμμα 12: Η τιμή της μετοχής της Nike 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Nike. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία άνοδο στον κύκλο εργασιών ύψους 19.4% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 50.1%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$39.12	\$37.40	\$44.54	\$46.71
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$4.03	\$2.54	\$5.73	\$6.05

Πίνακας 12: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Nike 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Nike παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από A έπεσε σε BBB όπως και η τιμή

της μετοχής της παρουσίασε πτώση το 2022 ενώ ταυτόχρονα ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδα παρουσίασαν μικρότερη άνοδο σε σύγκριση με της προηγούμενες χρονιές.

4.2.6 Walmart

Η Walmart είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία λιανικής που λειτουργεί μια αλυσίδα υπεραγορών, πολυκαταστημάτων με έκπτωση και παντοπωλείων από τις Ηνωμένες Πολιτείες, με έδρα το Bentonville του Αρκάνσας. Η εταιρεία ιδρύθηκε από τον Sam Walton και τον James "Bud" Walton στο κοντινό Rogers του Αρκάνσας το 1962 και ενσωματώθηκε σύμφωνα με τον Γενικό Νόμο για τις Εταιρίες του Delaware στις 31 Οκτωβρίου 1969. Επίσης κατέχει και διαχειρίζεται τις αποθήκες λιανικής Sam's Club. Από τις 31 Οκτωβρίου 2022, η Walmart διαθέτει 10.586 καταστήματα και κλαμπ σε 24 χώρες, που λειτουργούν με 46 διαφορετικά ονόματα. Η εταιρεία λειτουργεί με την επωνυμία Walmart στις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά, ως Walmart de México y Centroamérica στο Μεξικό και την Κεντρική Αμερική και ως Flipkart Wholesale στην Ινδία. Διαθέτει εξ ολοκλήρου δραστηριότητες στη Χιλή, τον Καναδά και τη Νότια Αφρική.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Walmart στοχεύει σε μηδενικές εκπομπές σε όλες τις παγκόσμιες δραστηριότητές της έως το 2040, χωρίς να βασίζεται σε αντισταθμίσεις άνθρακα. Στόχος της Walmart είναι να τροφοδοτήσει τις εγκαταστάσεις της με 100% ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως το 2035 παγκοσμίως. Και η Walmart σκοπεύει να προχωρήσει σε εξοπλισμό ψύξης που χρησιμοποιεί ψυκτικά χαμηλής πρόσκρουσης και να ηλεκτροδοτήσει τον εξοπλισμό θέρμανσης και τα οχήματά της, συμπεριλαμβανομένων των φορτηγών μεγάλων αποστάσεων, έως το 2040.

Επειδή το μεγαλύτερο μέρος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της Walmart προέρχεται από την αλυσίδα εφοδιασμού της, ωστόσο η Walmart συνεργάζεται επίσης με προμηθευτές μέσω της πρωτοβουλίας της Project Gigaton για να αποφύγει ένα gigaton εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από την παγκόσμια αλυσίδα αξίας έως το 2030.

Επίσης, μέχρι το 2025 η Walmart στοχεύει να επιτύχει μηδενικά απόβλητα στις δραστηριότητές της αναλαμβάνοντας δράσεις σε όλη την επιχείρηση και με τους προμηθευτές να χρησιμοποιούν λιγότερο πλαστικό, να ανακυκλώνουν περισσότερο και να υποστηρίζουν καινοτομίες για τη βελτίωση των συστημάτων μείωσης των πλαστικών απορριμμάτων. Το 2021, η Walmart παρέσυρε το 78% των αούλητων προϊόντων, συσκευασιών και άλλων υλικών της από την υγειονομική ταφή και την αποτέφρωση παγκοσμίως. Μέσω του προγράμματος δωρεάς τροφίμων της Walmart στις Ηνωμένες Πολιτείες, για παράδειγμα, οι τράπεζες και τα πρακτορεία τροφίμων παραλαμβάνουν τρόφιμα που δεν μπορούν να πωληθούν από τις εγκαταστάσεις της Walmart. Το 2021, δώρισαν περισσότερα από 355 εκατομμύρια κιλά τροφίμων παγκοσμίως. Για την μείωση των πλαστικών και των κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων, η Walmart έχει επενδύσει σε υποδομές, στην καινοτομία και την εκπαίδευση για τη μείωση της χρήσης πρώτων υλών, την υποστήριξη της υιοθέτησης βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων και την προώθηση της ανακύκλωσης.

Τέλος, η Walmart συνεργάζεται με τους προμηθευτές της για να προσφέρει προσιτά προϊόντα με τρόπους βιώσιμους για τους ανθρώπους και τον πλανήτη, μέσω ενεργειών που οικοδομούν διαφάνεια και εμπιστοσύνη. Για να βοηθήσει στην πρόληψη της αποψίλωσης των δασών, η Walmart ζητά από τους προμηθευτές της να αποφεύγουν τα δάση που απειλούνται με εξαφάνιση, να ενθαρρύνουν λύσεις διατήρησης και να αυξάνουν το ανακυκλωμένο περιεχόμενο.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Walmart έχει επενδύσει 100 εκατομμύρια δολάρια σε προγράμματα για να βοηθήσει τους εργαζόμενους να προχωρήσουν τη

σταδιοδρομία τους στο λιανικό εμπόριο και χρηματοδοτεί την εκπαίδευση ενός εκατομμυρίου αγροτών σε επίπεδο προμηθευτή. Η εταιρεία κρατά επίσης τους προμηθευτές θαλασσινών της σε ένα σύνολο προτύπων βιωσιμότητας και εργάζεται για την εξάλειψη των ανήθικων πρακτικών εργασίας σε επίπεδο προμηθευτών.

Η έκθεση της Walmart αναφέρει ότι η εταιρεία συνεργάζεται με ειδικούς του κλάδου, προμηθευτές και την έρευνα της ίδιας της εταιρείας για την αντιμετώπιση κινδύνων που σχετίζονται με κοινωνικά ζητήματα στην αλυσίδα εφοδιασμού. Η εταιρεία δήλωσε επίσης τη δέσμευσή της να αντιμετωπίσει «μεγάλους κινδύνους για την αξιοπρέπεια των εργαζομένων» εντός των αλυσίδων εφοδιασμού λιανικής έως το 2025. Εκτός από την υποστήριξη των αγροτών σε επίπεδο προμηθευτών, η Walmart επιδιώκει ενεργά να αντιμετωπίσει προβλήματα όπως η εμπορία ανθρώπων και οι αθέμιτες εργασιακές πρακτικές εντός της αλυσίδας εφοδιασμού.

Ακόμα, η Walmart στοχεύει να αυξήσει τον αριθμό των γυναικών μελών της ομάδας στο προσωπικό της. Το ποσοστό ανέρχεται σήμερα στο 55% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Το πιο χαρακτηριστικό είναι ότι από τον Φεβρουάριο του 2019, το διοικητικό συμβούλιο της Walmart περιλάμβανε τρεις γυναίκες από τα συνολικά 12 μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Είναι σημαντικό η Walmart να μπορεί να συνεχίσει να παρέχει ίσες ευκαιρίες για υπαλλήλους όλων των φύλων σε όλα τα επίπεδα.

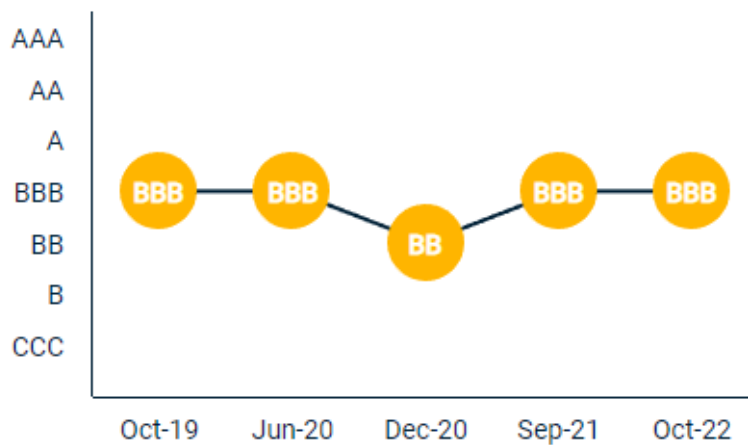
Τέλος, η εκπροσώπηση της μειονότητας στο εργατικό δυναμικό αποτελεί μεγάλο μέρος των προσπαθειών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της Walmart. Το 2019, περίπου το 44% του εργατικού δυναμικού της Walmart με έδρα τις ΗΠΑ αποτελούνταν από έγχρωμους ανθρώπους.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, η Walmart εποπτεύεται από μια επιτροπή στελεχών της Walmart, αποτελούμενη από τον πρόεδρο και διευθύνοντα

σύμβουλο Doug McMillon και μια ομάδα στελεχών που επιλέχθηκαν για την εμπειρία και την εξειδίκευσή τους, σε συνεννόηση με την επιτροπή υποψηφιοτήτων και διακυβέρνησης, ένα υποσύνολο του πλειοψηφικού ανεξάρτητου συμβουλίου της Walmart. Ο ρόλος της επιτροπής είναι η επίβλεψη των κοινωνικών, κοινοτικών πρωτοβουλιών και πρωτοβουλιών βιωσιμότητας της Walmart, καθώς και της φιλανθρωπικής προσφοράς.

Το διοικητικό συμβούλιο της Walmart έχει την ευθύνη επίβλεψης για την επιχειρηματική στρατηγική και τον στρατηγικό σχεδιασμό της εταιρείας μας. Η επίβλεψη του διοικητικού συμβουλίου και η εκτέλεση της επιχειρηματικής μας στρατηγικής από τη διοίκησή μας αποσκοπούν στην προώθηση της δημιουργίας μακροπρόθεσμης αξίας για τους μετόχους και τους μετόχους με βιώσιμο τρόπο, με έμφαση στην αξιολόγηση πιθανών ευκαιριών και κινδύνων. Το διοικητικό συμβούλιο επανεξετάζει τη δομή της ηγεσίας του ετησίως και το έχει σχεδιάσει για να προάγει την ισχυρή εποπτεία, τις ανεξάρτητες απόψεις και την προώθηση της συνολικής αποτελεσματικότητας του διοικητικού συμβουλίου.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Walmart ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν BBB για το 2019 έως 2022, με την βαθμολογία να πέφτει στο BB στα τέλη του 2020.

Διάγραμμα 13: ESG βαθμολογία της Walmart

Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022 η κεφαλαιοποίηση της Walmart αυξήθηκε 21% το 2020 και έπεσε 1.6% το 2021 και 4.7% το 2022. Τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 115.5% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$337.16	\$407.84	\$401.35	\$382.37
EPS	\$2.26	\$5.19	\$4.75	\$4.87

Πίνακας 13: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Walmart 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 23.3%, το 2021 άνοδο 2% και το 2022 πτώση 0.5%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 25.2%.

Διάγραμμα 14: Η τιμή της μετοχής της Walmart 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Walmart. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία ελαφρά άνοδος στον κύκλο εργασιών ύψους 11.3% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 105%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$514.40	\$523.96	\$559.15	\$572.75
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$6.67	\$14.88	\$13.51	\$13.67

Πίνακας 14: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Walmart 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Walmart παρατηρούμε μία **ουδέτερη σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της παρέμεινε BBB και η τιμή της μετοχής που ήταν σχετικά σταθερή το 2020 με 2022 όπως και ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδο για το ίδιο χρονικό διάστημα.

4.2.7 Johnson & Johnson

Η Johnson & Johnson είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία που ιδρύθηκε το 1886 και αναπτύσσει ιατρικές συσκευές, φαρμακευτικά προϊόντα και καταναλωτικά συσκευασμένα αγαθά. Η Johnson & Johnson είναι μία από τις πιο πολύτιμες εταιρείες στον κόσμο και είναι μία από τις δύο μόνο εταιρείες με έδρα τις ΗΠΑ που έχει κορυφαία πιστοληπτική ικανότητα AAA, υψηλότερη από αυτή της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Johnson & Johnson έχει την έδρα της στο New Brunswick, New Jersey, ενώ το τμήμα καταναλωτών βρίσκεται στο Skillman, New Jersey. Η εταιρεία περιλαμβάνει περίπου 250 θυγατρικές εταιρείες με δραστηριότητες σε 60 χώρες και προϊόντα που πωλούνται σε περισσότερες από 175 χώρες.

Johnson & Johnson

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Johnson & Johnson εργάζεται για να ενισχύσει το περιβάλλον χρησιμοποιώντας την αγοραστική της δύναμη για να ενισχύσει την υπεύθυνη διαχείριση των δασών. Είναι μέλος του δικτύου δασών και εμπορίου της Βόρειας Αμερικής του παγκόσμιου ταμείου άγριας ζωής και του παγκόσμιου δικτύου δασών και εμπορίου, τα οποία τους βοήθησαν να συνειδητοποιήσουν τις τρέχουσες απειλές για τα δάση μας και πολλούς τρόπους με τους οποίους μπορούν να εργαστούν για την προστασία των δασών.

Η Johnson & Johnson έχει δεσμευτεί να συμβάλει στον μετριασμό των επιπτώσεών της στην κλιματική αλλαγή και στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στις επιχειρήσεις και την κοινωνία. Για να συμβάλουν στη διατήρηση ενός υγιούς κλίματος, ακολουθεί μια ολιστική προσέγγιση που περιλαμβάνει τη βελτίωση του αποτυπώματος της λειτουργίας και της αλυσίδας αξίας της, την υποστήριξη πολιτικών που στοχεύουν στην επίτευξη οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα και τη συνεργασία με άλλους για την αύξηση του αντίκτυπου σε κλίμακα.

Για να πετύχει την ουδετερότητα του άνθρακα, κάνει συνεχώς περαιτέρω επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση, τις εναλλακτικές πηγές καυσίμων και τις προτιμώμενες από περιβαλλοντική άποψη επιλογές οχημάτων στόλου, ενώ παράλληλα επεκτείνει τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για τη μείωση των εκπομπών συνεργάζεται με τους βασικούς προμηθευτές της για να τους ενθαρρύνει να μειώσουν τις εκπομπές τους.

Ένας από τους στόχους της Johnson & Johnson είναι να διοργανώνει ετήσιες εκστρατείες περιβαλλοντικής παιδείας σε όλες τις εταιρείες λειτουργίας τους. Το εκπαιδευτικό υλικό και οι προσεγγίσεις περιλάμβαναν άρθρα, αφίσες, ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης, ενότιες ηλεκτρονικής μάθησης, διαδικτυακές διασκέψεις, βίντεο, ημερολόγια και κάποιο

υλικό που δημιουργήθηκε ειδικά για τα παιδιά των υπαλλήλων τους. Οι υπάλληλοί τους συνειδητοποιούν τα παγκόσμια περιβαλλοντικά ζητήματα και διατυπώνουν εφαρμόσιμες ιδέες που τους βοηθούν να μειώσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους μέσω του προγράμματος αλφαριθμητισμού.

Τέλος, Η παραγωγή και η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές αποτελεί κρίσιμο στοιχείο του ενεργειακού της προγράμματος εδώ και δύο δεκαετίες. Η Johnson & Johnson διατηρεί περισσότερα από 50 επιτόπια συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε 17 χώρες και έχει πραγματοποιήσει πολλαπλές συμφωνίες για προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκτός του χώρου. Το 2021, η Johnson & Johnson υπέγραψε τέσσερις νέες συμφωνίες αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μία στη Βόρεια Αμερική και τρεις στην Ευρώπη, καθώς και δύο συμβάσεις Utility Green Tariff στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτές οι συμφωνίες, και οι προηγούμενες προσπάθειές της για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, αναμένεται να παρέχουν το ισοδύναμο 100% ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τις δραστηριότητές μας στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Καναδά και την Ευρώπη έως το 2023.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, σε όλη την ιστορία της Johnson & Johnson, η κοινωνική ευθύνη ήταν ένα ουσιαστικό μέρος της επιχείρησης. Η ευθύνη λαμβάνει πολλές μορφές, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής προϊόντων υψηλής ποιότητας, της προστασίας του περιβάλλοντος, της προώθησης της καλής υγείας και ασφάλειας στην εργασία και στο σπίτι και την αντιμετώπιση των αναγκών των κοινοτήτων στις οποίες ζουν και εργάζονται οι εργαζόμενοι της εταιρείας. Το πρόγραμμα φιλανθρωπίας της εταιρείας απευθύνεται σε ανθρώπους σε έξι ηπείρους και εστιάζει σε πέντε βασικές πλατφόρμες που είναι η Υγεία των Γυναικών και των Παιδιών, η Κοινωνική Υπευθυνότητα, η Πρόσβαση στην Φροντίδα, η Προώθηση της Γνώσης για την Υγεία και η Παγκόσμια Δημόσια Υγεία (με ιδιαίτερη έμφαση στο HIV/AIDS).

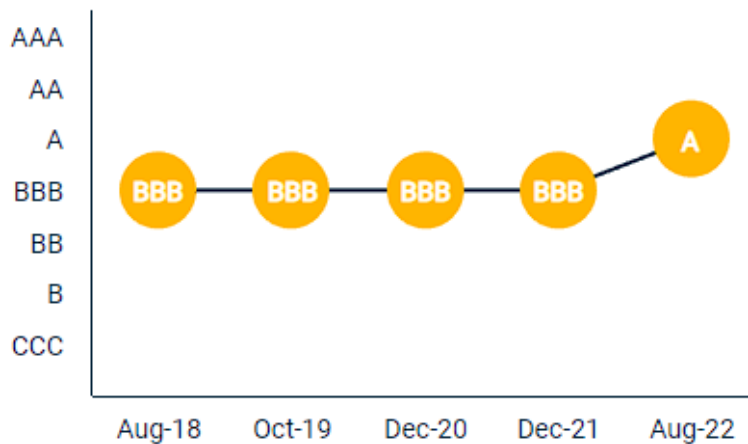
Ως η μεγαλύτερη εταιρεία υγειονομικής περίθαλψης στον κόσμο, η Johnson & Johnson έχει μια μοναδική ικανότητα να εφαρμόζει την τεχνογνωσία της και τη δύναμή της να προωθεί την πρόοδο σε μερικές από τις πιο δύσκολες παγκόσμιες προκλήσεις υγείας. Η δέσμευσή της για την προώθηση της παγκόσμιας δικαιοσύνης στον τομέα της υγείας ενσωματώνει τις ενεργές της προσπάθειες και συνεργασίες για να βελτιώσουν την πρόσβαση σε ιατρική και υγειονομική περίθαλψη για όλους τους ανθρώπους, καταρρίπτοντας ιστορικά φυλετικά και κοινωνικά εμπόδια που εμποδίζουν την πρόσβαση σε δίκαιες λύσεις υγειονομικής περίθαλψης.

Σε όλη την ιστορία της Johnson & Johnson, η κοινωνική ευθύνη ήταν ένα ουσιαστικό μέρος της επιχείρησής. Το πρόγραμμα φιλανθρωπίας της εταιρείας απευθύνεται σε ανθρώπους σε έξι ηπείρους και εστιάζει σε πέντε βασικές πλατφόρμες που είναι η υγεία των γυναικών και των παιδιών, η κοινοτική υπευθυνότητα, η πρόσβαση στην φροντίδα, η προώθηση της γνώσης για την υγεία και η παγκόσμια δημόσια υγεία (με ιδιαίτερη έμφαση στο HIV/AIDS).

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, δεδομένου ότι η εταιρεία έχει επεκταθεί γεωγραφικά σε 250 διαφορετικές λειτουργικές μονάδες, είναι λογικό για την Johnson & Johnson να εκχωρεί περισσότερη ελευθερία στους διευθυντές και τους υπαλλήλους της σε κάθε μονάδα. Οι εγκαταστάσεις της Johnson & Johnson ενσωματώνουν μια αποκεντρωμένη δομή με μεγαλύτερη ενδυνάμωση των εργαζομένων της σε διάφορα επίπεδα διοίκησης. Η εφαρμογή μιας αποκεντρωμένης δομής επιτρέπει σε κάθε λειτουργική μονάδα να προσαρμοστεί στις ανάγκες των ανθρώπων σε κάθε διαφορετική τοποθεσία. Σε μια αποκεντρωμένη δομή, η εξουσία ανατίθεται στην οργανωτική αλυσίδα. Δεδομένου ότι η Johnson & Johnson είναι τόσο τεράστια με περισσότερους από 130.000 υπαλλήλους, η πυραμιδική δομή είναι επίσης αρκετά ψηλή. Έχοντας μια ψηλή οργανωτική δομή σημαίνει ότι υπάρχουν διάφορα επίπεδα σχέσεων διαχείρισης και αναφοράς. Οι γενικά ψηλές, αποκεντρωμένες δομές είναι αναποτελεσματικές λόγω της έλλειψης επικοινωνίας σε πολλαπλά τμήματα και επίπεδα. Ωστόσο, η Johnson & Johnson είναι μια από τις λίγες μεγάλες εταιρείες που έχει

χρησιμοποιήσει αυτή τη δομή προς όφελός της, προσαρμόζοντας τις τοπικές ανάγκες κοντά σε κάθε μονάδα λειτουργίας. Η διαφοροποιημένη οργανωτική δομή της εταιρείας συνδέεται με τις Στρατηγικές Αρχές του Στρατηγικού Πλαισίου της Johnson & Johnson για μια μακροπρόθεσμη αποκεντρωμένη οργανωτική προσέγγιση. Τα δύο κύρια πλεονεκτήματα μιας αποκεντρωμένης δομής περιλαμβάνουν υψηλότερο ηθικό και ταχύτερη λήψη αποφάσεων.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Johnson & Johnson ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν BBB για το 2019 έως 2021 και A για το 2022.

Διάγραμμα 15: ESG βαθμολογία της Johnson & Johnson

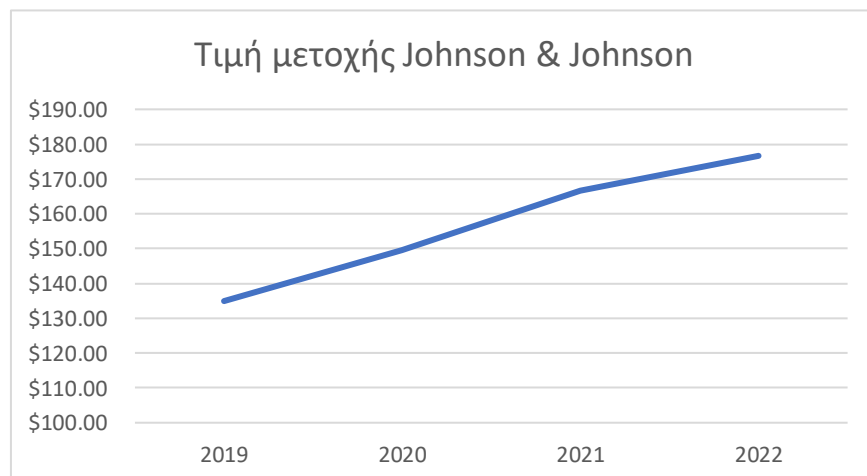
Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022 η κεφαλαιοποίηση της Johnson & Johnson αυξήθηκε 20.3% και τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 27.5% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$384.00	\$414.30	\$450.35	\$461.84
EPS	\$5.63	\$5.51	\$7.81	\$7.18

Πίνακας 15: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Johnson & Johnson 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 10.9%, το 2021 άνοδο 11.5% και το 2022 άνοδο 6%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 30.9%.

Διάγραμμα 16: Η τιμή της μετοχής της Johnson & Johnson 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Johnson & Johnson. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία άνοδος στον κύκλο εργασιών ύψους 17% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 26.7%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$82.06	\$82.58	\$93.78	\$96.04
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$15.12	\$14.71	\$20.88	\$19.16

Πίνακας 16: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Johnson & Johnson 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Johnson & Johnson παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από BBB ανέβηκε σε A το 2022 και η τιμή της μετοχής καθώς και ο κύκλος εργασιών παρουσίασαν άνοδο το ίδιο χρονικό διάστημα.

4.2.8 Costco Wholesale Corporation

Η Costco Wholesale Corporation είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρεία που διαχειρίζεται μια αλυσίδα καταστημάτων λιανικής πώλησης μόνο για μέλη. Από το 2022, η Costco είναι ο πέμπτος μεγαλύτερος λιανοπωλητής στον κόσμο και από το 2016 είναι ο μεγαλύτερος λιανοπωλητής στον κόσμο επιλογής και προνομαϊκού βόειου κρέατος, βιολογικών τροφίμων, κοτόπουλου και κρασιού. Η παγκόσμια έδρα της Costco βρίσκεται στο Issaquah της Ουάσιγκτον, ένα ανατολικό προάστιο του Σιάτλ, αν και η ετικέτα του οίκου Kirkland Signature φέρει το όνομα της πρώην τοποθεσίας της στο Kirkland. Η εταιρεία άνοιξε την πρώτη της αποθήκη στο Σιάτλ το 1983. Μέσω των συγχωνεύσεων, ωστόσο, η εταιρική ιστορία της Costco χρονολογείται από το 1976, όταν ο πρώην ανταγωνιστής της Price Club ιδρύθηκε στο Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνια. Από τον Ιανουάριο του 2023, η Costco διαθέτει 847 αποθήκες παγκοσμίως, μεταξύ των οποίων 583 βρίσκονται στις Ηνωμένες Πολιτείες και το Πουέρτο Ρίκο και 107 στον Καναδά.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η Costco εφαρμόζει μια στρατηγική αειφορίας και διαχείρισης αποβλήτων που εστιάζει στη μείωση των απορριμμάτων μέσω προγραμμάτων ανακύκλωσης/επαναχρησιμοποίησης και εκτρέποντας μεγάλη ποσότητα απορριμμάτων από τους χώρους υγειονομικής ταφής.

Ένας τρόπος για τη μείωση των απορριμμάτων είναι η εφαρμογή βιώσιμων υλικών σχεδιασμού συσκευασίας. Η Costco εργάζεται για να παρέχει συσκευασίες που προστατεύουν το προϊόν, συμμορφώνονται με νόμους και κανονισμούς και μειώνουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται, ώστε η συσκευασία να μπορεί να ανακυκλωθεί ή να κομποστοποιηθεί. Τα περισσότερα προϊόντα που πωλούνται στην Costco διατίθενται χύμα, κάτι που είναι μια σωστή στρατηγική για τη μείωση της ποσότητας του υλικού που χρησιμοποιείται για τη συσκευασία τροφίμων και την παροχή καλύτερων τρόπων επαναχρησιμοποίησης, αν είναι δυνατόν, και ανακύκλωσης. Επιπλέον, οι συσκευασίες από χαρτόνι επαναχρησιμοποιούνται από τους πελάτες για να μεταφέρουν την αγορά τους στα σπίτια τους ή διαφυλάσσονται και ανακυκλώνονται από την Costco. Η Costco εστιάζει στη μείωση συσκευασίας αλλάζοντας το σχήμα των συσκευασιών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τους. Έχουν λάβει μέτρα για την εξάλειψη της χρήσης πολυστυρενίου από τα υλικά εσωτερικής συσκευασίας, ζητώντας αυτό το υλικό να αντικατασταθεί με ανακυκλώσιμες ή κομποστοποιήσιμες επιλογές.

Επίσης, η Costco έχει δεσμευτεί να μεταβεί σε ένα επιχειρηματικό μοντέλο χαμηλών εκπομπών άνθρακα που είναι βιώσιμο για τον πλανήτη μας και θα προμηθεύεται συνεχώς περισσότερα βιώσιμα προϊόντα. Η Costco εκτιμά ότι μπορεί να μειώσει τις σωρευτικές εκπομπές CO₂ κατά 20% έως το 2030 και 45% έως το 2035 με έτος βάσης το 2020. Για να το πράξει, σχεδιάζει να μειώσει τις εκπομπές της που επηρεάζουν την υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 30% έως το 2030 σε σύγκριση με το 2020. Θα αυξήσει επίσης την αγορασμένη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στις παγκόσμιες δραστηριότητές της σε 30% έως το 2025, 60% έως το 2030 και 100% έως το 2035.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Costco εργάζεται για την ανάπτυξη αγροτικών κοινοτήτων και δραστηριοποιείται όχι μόνο στη δημιουργία θέσεων εργασίας, αλλά και σε προγράμματα ανάπτυξης υποδομών και ανάπτυξης εκπαίδευσης για να βοηθήσει τις κοινότητες να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Η Costco διεξάγει επίσης συχνά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Ακόμα, η Costco εργάζεται επίσης για την ένταξη μέσω των προγραμμάτων ποικιλομορφίας της. Η εταιρεία έχει σχεδιάσει προγράμματα και πολιτικές για να εξασφαλίσει την ένταξη όλων των κοινοτικών ομάδων στον κύκλο απασχόλησης. Επιπλέον, η εταιρεία πραγματοποιεί επίσης συνεδρίες εκπαίδευσης και βελτίωσης δεξιοτήτων για όλες τις κοινοτικές ομάδες - συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και των ειδικών ατόμων.

Η Costco είναι επίσης ιδιαίτερα προσεκτική για να διασφαλίσει ότι όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα τηρούνται στις επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Αυτό περιλαμβάνει τη μη παιδική εργασία και τη διαφορετικότητα χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων. Επίσης, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Costco περιλαμβάνουν επίσης υψηλή εξάρτηση από ντόπιους εργαζομένους για εργασία και διαχείριση – διασφαλίζοντας ότι όλα τα τοπικά και παγκόσμια ανθρώπινα δικαιώματα τηρούνται πλήρως.

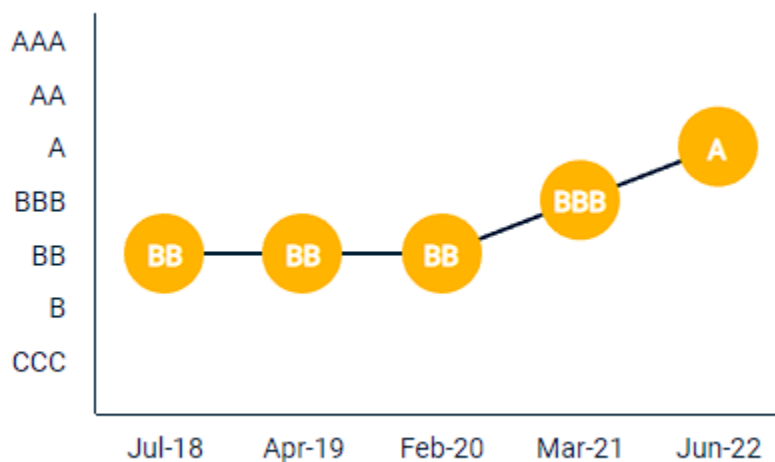
Τέλος, σε όλη της την προμήθεια της διασφαλίζει ότι κανένα ζώο δεν βλάπτεται. Η Costco διασφαλίζει ότι όλα τα ζώα τρέφονται με χορτονομές υψηλής ποιότητας και ότι διατηρούνται σε καθαρό και ασφαλές περιβάλλον ενώ παρέχει επίσης ασφαλείς χώρους αναπαραγωγής για ζώα και εγκρίνει τακτικά κτηνιατρικούς ελέγχους για όλα τα ζώα σε συνεργαζόμενες φάρμες.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, σύμφωνα με την οδηγία εταιρικής διακυβέρνησης της εταιρείας, η Costco Wholesale Corporation (η «Εταιρεία») υιοθετεί το

κλιμακωτό συμβούλιο. Οι διευθυντές χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες όπου κάθε τάξη εκλέγεται για τριετή θητεία. Το κλιμακωτό συμβούλιο εμποδίζει οποιοδήποτε μέλος του διοικητικού συμβουλίου να αποκτήσει τον πλειοψηφικό έλεγχο του διοικητικού συμβουλίου.

Και τα δεκατρία μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι λευκοί Αμερικανοί γεννημένοι στις Η.Π.Α. Οι Οδηγίες εταιρικής διακυβέρνησης της εταιρείας δεν έχουν συγκεκριμένη διάταξη σχετικά με αυτό. Σε σύγκριση με το μέσο ποσοστό γυναικών διευθυντών, που είναι 18%, το ποσοστό γυναικών διευθυντών της εταιρείας είναι 15%. Η Susan L. Decker και η Maggie A. Wilderotter είναι οι μόνες δύο γυναίκες στο διοικητικό συμβούλιο. Η ηλικία των διευθυντών και των εκτελεστικών στελεχών κυμαίνεται από 53 έως 91. Ο μέσος όρος ηλικίας των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι 70 ετών, που είναι μεγαλύτερος από τον μέσο όρο ηλικίας των μεγάλων εταιρειών των ΗΠΑ.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Costco ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν BB για το 2019 και 2020, BBB για το 2021 και A για το 2022.

Διάγραμμα 17: ESG βαθμολογία της Costco

Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022 η κεφαλαιοποίηση της Costco αυξήθηκε 56.5% και τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν αύξηση 59.1% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$129.84	\$166.89	\$251.73	\$202.61
EPS	\$8.26	\$9.02	\$11.27	\$13.14

Πίνακας 17: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Costco 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να παρουσιάζει άνοδο 32.6%, το 2021 άνοδο 51.8% και το 2022 πτώση 19%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν άνοδος 63%.

Διάγραμμα 18: Η τιμή της μετοχής της Costco 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Costco. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία άνοδος στον κύκλο εργασιών ύψους 48.6% και τα καθαρά έσοδα επίσης αυξήθηκαν κατά 59.6%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$152.70	\$166.76	\$195.93	\$226.95
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$3.66	\$4.00	\$5.00	\$5.84

Πίνακας 18: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Costco 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Costco παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από BB ανέβηκε σε BBB το 2021 και A το 2022, όπως ανοδική πορεία είχε και η τιμή της μετοχής καθώς και ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδά.

4.2.9 Delta Air Lines

Η Delta Air Lines είναι μία από τις σημαντικότερες αεροπορικές εταιρείες των Ηνωμένων Πολιτειών και ένας κληροδοτημένος αερομεταφορέας. Μία από τις παλαιότερες αεροπορικές εταιρείες στον κόσμο σε λειτουργία, η Delta έχει την έδρα της στην Ατλάντα της Τζόρτζια. Η αεροπορική εταιρεία, μαζί με τις θυγατρικές και τις περιφερειακές θυγατρικές της, συμπεριλαμβανομένης της Delta Connection, εκτελεί πάνω από 5.400 πτήσεις καθημερινά και εξυπηρετεί 325 προορισμούς σε 52 χώρες σε έξι ηπείρους. Η Delta είναι ιδρυτικό μέλος της αεροπορικής συμμαχίας SkyTeam. Η Delta έχει εννέα κόμβους, με την Ατλάντα να είναι ο μεγαλύτερος όσον αφορά το σύνολο των επιβατών και τον αριθμό των αναχωρήσεων. Κατατάσσεται στη δεύτερη θέση μεταξύ των μεγαλύτερων αεροπορικών εταιρειών του κόσμου ως προς τον αριθμό των προγραμματισμένων επιβατών που μεταφέρονται, τα έσοδα από επιβάτες-χιλιόμετρα πτήσης και το μέγεθος του στόλου.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, από την 1η Μαρτίου 2020, η Delta δεσμεύει 1 δισεκατομμύριο δολάρια τα επόμενα 10 χρόνια στην προσπάθεια της για να μετριάσει όλες τις εκπομπές από τις παγκόσμιες δραστηριότητές της στο μέλλον. Η αεροπορική εταιρεία θα επενδύσει στην προώθηση της καινοτομίας, στην προώθηση τεχνολογιών καθαρών αεροπορικών ταξιδιών, στην επιτάχυνση της μείωσης των εκπομπών άνθρακα και των αποβλήτων και στη δημιουργία νέων έργων για τον μετριασμό της ισορροπίας των εκπομπών.

Ο στόχος της Delta είναι να αντικαταστήσει το 10% των αεροπορικών καυσίμων που διυλίζεται από ορυκτά καύσιμα με βιώσιμα αεροπορικά καύσιμα έως το τέλος του 2030. Η εταιρεία ανακοίνωσε πρόσφατα μια συνεργασία με τη DG Fuels, για να επεκτείνει τη διαθεσιμότητα βιώσιμων καυσίμων, με ένα νέο βιώσιμο καύσιμο αεροσκαφών χαμηλών εκπομπών, το οποίο είναι κρίσιμο για την επίτευξη ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος για τις αερομεταφορές. Αναμένεται να ξεκινήσει η παράδοση μέχρι το τέλος του 2027, η DG Fuels σχεδιάζει να παραδίδει 55 εκατομμύρια γαλόνια βιώσιμων αεροπορικών καυσίμων ετησίως για επτά χρόνια. Το βιώσιμο καύσιμο αεροπορικών μεταφορών πιθανότατα θα χρησιμοποιεί απόβλητα ξυλείας, απόβλητα καλαμποκιού και εκκοκκιστήρια βαμβακιού ως πρώτη ύλη και αναμένεται να μειώσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στον κύκλο ζωής κατά 75%-85% σε σύγκριση με τα συμβατικά καύσιμα αεριωθουμένων, το οποίο ευθυγραμμίζεται με τον στόχο της Delta ως ιδρυτικό μέλος του First Movers Coalition.

Επιπρόσθετα, η Delta επενδύει σε καινοτόμα έργα και τεχνολογία για την απομάκρυνση των εκπομπών άνθρακα από την ατμόσφαιρα που υπερβαίνουν τις τρέχουσες δεσμεύσεις της αεροπορικής εταιρείας και διερεύνηση ευκαιριών αφαίρεσης άνθρακα μέσω της

δασοκομίας, της αποκατάστασης των υγροτόπων, την διατήρηση των λιβαδιών και άλλες τεχνολογίες αρνητικών εκπομπών.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η Delta υποστηρίζει τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών που εμπλέκουν οργανισμούς σε όλους τους τομείς για να βοηθήσουν στον τερματισμό της φτώχειας, στην προστασία του πλανήτη και στη διασφάλιση της ευημερίας για όλους. Για να είμαστε διαφανείς σχετικά με τους στόχους μας που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, η Delta αναφέρει την πρόοδό μας στο συμβούλιο λογιστικών προτύπων αειφορίας και στην ομάδα εργασίας για τις οικονομικές γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα.

Επίσης, η Delta έχει μια συμφωνία συνεργασίας με τον Αμερικανικό Ερυθρό Σταυρό που υπήρχε εδώ και 70 χρόνια, γεγονός που τους καθιστά έναν από τους κορυφαίους αιμοδότες. Η συμφωνία τους επιτρέπει επίσης να παρέχουν δωρεάν χωρητικότητα φορτίου και επιβατών για να βοηθήσουν στη μεταφορά προμηθειών βοήθειας και εργαζομένων προς και από περιοχές που έχουν υποστεί καταστροφές σε όλο τον κόσμο. Επιπλέον, οι πελάτες της Delta μπορούν να δωρίσουν SkyMiles στον Αμερικανικό Ερυθρό Σταυρό μέσω του προγράμματος SkyWish της Delta.

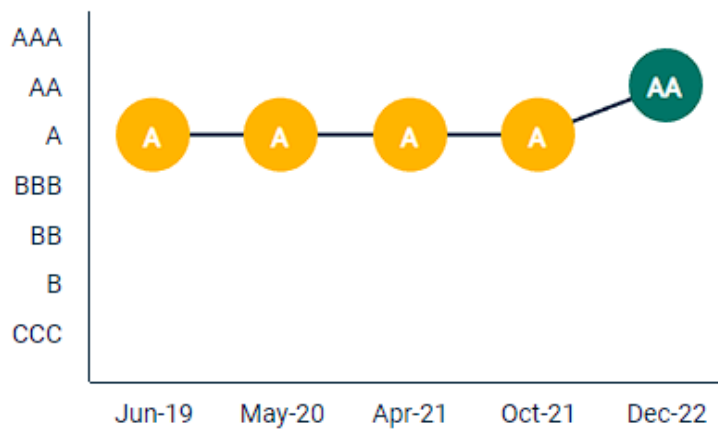
Το 2019, η κουλτούρα ασφαλείας της Delta επέτρεψε στην εταιρεία να διατηρήσει μια απόδοση 3,9 τοις εκατό συνολικού ποσοστού καταγεγραμμένων τραυματισμών, το ίδιο ποσοστό με το 2018 και 43 τοις εκατό καλύτερο από τον μέσο όρο του κλάδου. Η εταιρεία εισήγαγε επίσης ένα ειδικό εργαλείο αντιμετώπισης συμβάντων ασφαλείας, που της επιτρέπει να μετριάξει καλύτερα επικίνδυνες περιστάσεις που ενδέχεται να βλάψουν ακούσια τις λειτουργίες της αεροπορικής εταιρείας, την ασφάλεια των εργαζομένων ή την περιουσία της. Η Delta συνεχίζει να επενδύει σε πρωτοβουλίες προσωπικής ασφάλειας που βελτιώνουν την ευαισθητοποίηση, την κουλτούρα και τη γνώση για την ασφάλεια.

Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, για να διασφαλιστεί ότι η Delta ακολουθεί τις βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, η εταιρεία επανεξετάζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης σε ετήσια βάση ή όταν είναι απαραίτητο, ακόμη και σε πιο συχνά διαστήματα. Ένα εκλεγμένο διοικητικό συμβούλιο διοικεί τις δραστηριότητες της Delta. Οι μέτοχοι εκλέγουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για να εκπροσωπήσουν το συμφέρον τους για τη μεγιστοποίηση του πλούτου τους και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στις λειτουργίες της εταιρείας. Το διοικητικό συμβούλιο έχει ξεκινήσει καλά οργανωμένες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς το συμβούλιο θεώρησε ότι μόνο οι υγιείς πολιτικές και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης θα τους βοηθούσαν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες όχι μόνο των μετόχων αλλά και όλων των άλλων ενδιαφερόμενων μερών της εταιρείας, όπως των εργαζομένων, των πελατών, των προμηθευτών, της κυβέρνησης και της κοινότητας γενικότερα. Το διοικητικό συμβούλιο έχει εντολή να φροντίζει τη διοίκηση της εταιρείας και να παρακολουθεί την απόδοσή της για να διασφαλίσει ότι συμμορφώνεται με τα καλύτερα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Η εταιρεία υιοθέτησε για πρώτη φορά επίσημες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης το έτος 1998. Το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να αξιολογεί περιοδικά την αποτελεσματικότητα των αρχών εταιρικής διακυβέρνησης και αξιολογεί τις πρωτοβουλίες εταιρικής διακυβέρνησης με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Η αξιολόγηση διενεργείται από το συμβούλιο που εξετάζει και εγκρίνει το μονοετές επιχειρηματικό σχέδιο της Delta καθώς και το μακροπρόθεσμο στρατηγικό της σχέδιο. Αυτή η αναθεώρηση περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση του σχεδίου στόλου αεροσκαφών και των οικονομικών στόχων που έχει θέσει η εταιρεία για την επίτευξη βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης επιτυχίας. Σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ανατίθεται η ευθύνη να προβεί σε γραπτή αξιολόγηση της απόδοσης του συμβουλίου σε συγκεκριμένους λειτουργικούς τομείς, όπως η εποπτεία καταπιστευμάτων. Ως μέρος της εταιρικής διακυβέρνησης, το διοικητικό συμβούλιο έχει την ευθύνη του διορισμού των διευθυντών για διάφορες επιτροπές. Τα θέματα του σχεδιασμού και της ανάπτυξης της διαδοχής επανεξετάζονται και λαμβάνονται οι κατάλληλες αποφάσεις κάθε χρόνο, με τη συμβολή του διευθύνοντος

συμβούλου. Οι αρχές διακυβέρνησης περιλαμβάνουν επίσης τη δομή του συμβουλίου και λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της Delta ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν A για το 2019 έως 2021 και AA για το 2022, το οποίο την τοποθετεί στην κατηγορία των ηγετών.

Διάγραμμα 19: ESG βαθμολογία της Delta

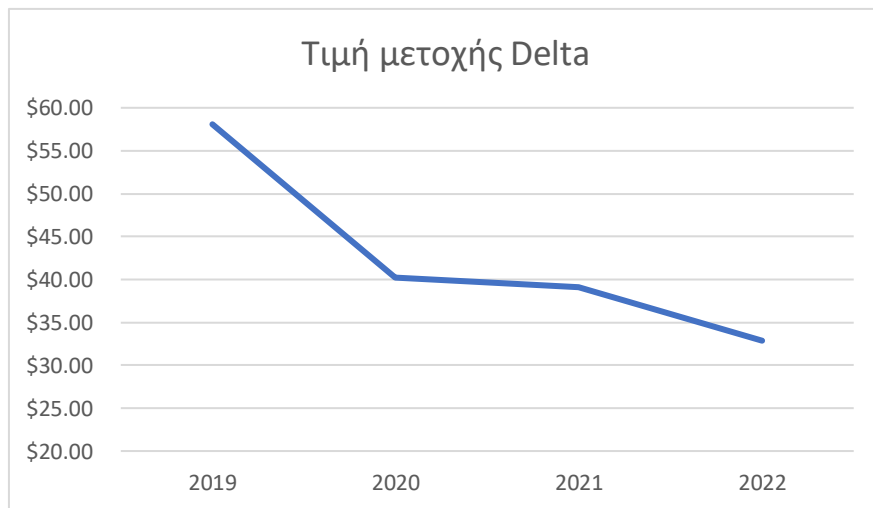
Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2022 η κεφαλαιοποίηση της Delta μειώθηκε 44% όπως και τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) είχαν μείωση 71.8% από το 2019 έως το 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$37.58	\$25.64	\$25.01	\$21.06
EPS	\$7.30	(\$19.49)	\$0.44	\$2.06

Πίνακας 19: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της Delta 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει πτωτική πορεία με το 2020 να έχει πτώση 30.8%, το 2021 πτώση 2.8% και το 2022 πτώση 15.9%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν πτώση 43.4%.

Διάγραμμα 20: Η τιμή της μετοχής της Delta 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της Delta. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία πτώση στον κύκλο εργασιών και στα καθαρά έσοδα το 2020, το οποίο οφείλεται στην ξέσπαση του Covid-19. Συγκεκριμένα ο κύκλος εργασιών μειώθηκε το 2020 κατά 66.1%, ωστόσο επανήλθε στα αρχικά επίπεδα το 2022. Ομοίως, τα καθαρά έσοδα έλαβαν αρνητική τιμή το 2020 ενώ η συνολική μεταβολή του χρονικού διαστήματος ήταν 72.3%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$47.00	\$17.09	\$29.90	\$46.62
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$4.77	(\$12.39)	\$0.28	\$1.32

Πίνακας 20: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της Delta 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της Delta παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από Α ανέβηκε σε AA το 2022 όπως και ο κύκλος εργασιών και τα καθαρά έσοδα είχαν ανοδική πορεία μετά την αρνητική επιρροή του Covid-19 το 2020.

4.2.10 McDonald's Corporation

Η McDonald's Corporation είναι μια αμερικανική πολυεθνική αλυσίδα γρήγορου φαγητού, που ιδρύθηκε το 1940 ως εστιατόριο που λειτουργεί από τους Richard και Maurice McDonald, στο San Bernardino της Καλιφόρνια των Ηνωμένων Πολιτειών. Βάπτισαν ξανά την επιχείρησή τους ως περίπτερο για χάμπουργκερ και αργότερα μετέτρεψαν την εταιρεία σε franchise, με το λογότυπο Golden Arches να παρουσιάζεται το 1953 σε μια τοποθεσία στο Phoenix της Αριζόνα. Το 1955, ο Ray Kroc, ένας επιχειρηματίας, εντάχθηκε στην εταιρεία ως πράκτορας franchise και προχώρησε στην αγορά της αλυσίδας από τους αδελφούς McDonald. Η McDonald's είχε την προηγούμενη έδρα της στο Oak Brook του Illinois, αλλά μετέφερε την παγκόσμια έδρα της στο Σικάγο τον Ιούνιο του 2018. Τα McDonald's είναι η μεγαλύτερη αλυσίδα εστιατορίων στον κόσμο βάσει εσόδων, εξυπηρετώντας πάνω από 69 εκατομμύρια πελάτες καθημερινά σε περισσότερες από 100 χώρες σε περισσότερα από 40.000 καταστήματα από το 2021. Τα έσοδα της McDonald's Corporation προέρχονται από τα ενοίκια, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης και τις αμοιβές που πληρώνουν οι δικαιούχοι, καθώς και από τις πωλήσεις σε εστιατόρια που λειτουργούν από την εταιρεία.

Σχετικά με την προστασία του **περιβάλλοντος**, η McDonald's έχει δεσμευτεί να μειώσει το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα και έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για να το πετύχει. Μερικές από τις πρωτοβουλίες τους περιλαμβάνουν τη χρήση βιώσιμων υλικών στα εστιατόριά τους, τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και τη σωστή ανακύκλωση και διάθεση των απορριμμάτων. Η McDonald's εργάζεται επίσης για να μειώσει τον αντίκτυπό τους στην κλιματική αλλαγή, μέσω μέτρων όπως η μείωση των εκπομπών από τη μεταφορά και τη συσκευασία.

Το 2018, η McDonald's έγινε η πρώτη εταιρεία εστιατορίων που έθεσε έναν στόχο βάσει δεδομένων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η παραγωγή βοείου κρέατος αντιπροσωπεύει το ένα τρίτο της συνολικής παραγωγής άνθρακα της εταιρείας, επομένως το πρόγραμμα 'Beef Climate Roadmap' ήταν χρήσιμο για να βοηθήσει την εταιρεία να μετρήσει την πρόοδό της. Το πρόγραμμα εμβαθύνει επίσης στην αλυσίδα εφοδιασμού, με το 100% των προμηθευτών βοείου κρέατος, κοτόπουλου, τυριού και γαλακτοκομικών προϊόντων να αναγκάζονται να συμμορφωθούν με το πρόγραμμα αποκάλυψης άνθρακα της εταιρείας.

Από το 2021, περίπου το 82,7% των πρωτογενών υλικών συσκευασίας της και το 96,8% των πρωτογενών συσκευασιών της από ίνες προέρχονται από ανακυκλωμένες ή πιστοποιημένες πηγές, με στόχο τα 100% πιστοποιημένα, ανακυκλωμένα ή ανανεώσιμα υλικά μέχρι το τέλος του 2025. Η φιλοδοξία της είναι να μειώσει δραστικά τα πλαστικά στα παιχνίδια Happy Meal και να μεταβεί σε πιο βιώσιμα υλικά μέχρι το τέλος του 2025.

Τέλος, ένα άλλο πράσινο χαρακτηριστικό για τα McDonald's είναι η δέσμευσή της να συνδυάζει το 30% της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται στα καταστήματά που ανήκουν στην εταιρεία της με πιστώσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από αμερικανικούς παρόχους αιολικής ενέργειας.

Σχετικά με το **κοινωνικό** της αντίκτυπο, η McDonald's ισχυρίζεται ότι βελτιώνει τη ζωή των παιδιών και των οικογενειών τους μέσω της υποστήριξης του Ronald McDonald House Charities (RMHC) και άλλων οργανισμών. Σύμφωνα με τα McDonald's, αυτή η υποστήριξη καλύπτει ανάγκες όπως η εκπαίδευση και η σωματική δραστηριότητα. Η εταιρεία είναι επίσης περήφανη που υποστηρίζει το δίκτυο με περισσότερα από 260 τοπικά τμήματα του RMHC που εκτείνεται σε περισσότερες από 60 χώρες και περιοχές που δημιουργεί, βρίσκει και υποστηρίζει προγράμματα που βελτιώνουν άμεσα την υγεία και την ευημερία των παιδιών και των οικογενειών τους.

Ακόμα, η εταιρεία απαιτεί από τους προμηθευτές της να τηρούν τον κώδικα δεοντολογίας προμηθευτών. Ο κώδικας διευκρινίζει τις απαιτήσεις των McDonald's σχετικά με θέματα που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, την περιβαλλοντική διαχείριση, το περιβάλλον εργασίας και την επιχειρηματική ακεραιότητα. Το 2018, η αλυσίδα φαστ φουντ εισήγαγε την πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων της McDonald's, η οποία περιγράφει τη δέσμευσή της να σέβεται τους ανθρώπους της και τα δικαιώματά τους.

Όσον αφορά την ισότητα των φύλων και των μειονοτήτων στα McDonald's μέχρι το τέλος του 2020, οι γυναίκες κατείχαν το 37,4% των ηγετικών ρόλων παγκοσμίως, ενώ τα άτομα σε ιστορικά υποεκπροσωπούμενες ομάδες αυξήθηκαν στο 29,1% των ηγετικών ρόλων στις Η.Π.Α. Μέχρι το τέλος του 2025, η McDonald's αναμένει να αυξήσει την εκπροσώπηση των ιστορικά υποεκπροσωπούμενων ομάδων σε ηγετικούς ρόλους που βρίσκεται στις Η.Π.Α. στο 35%.

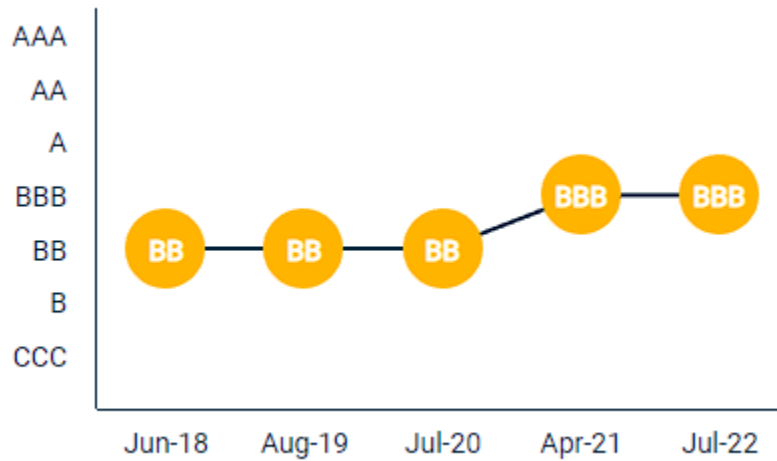
Στα πλαίσια της **εταιρικής διακυβέρνησης (ΕΔ)**, σύμφωνα με τη McDonald, η εταιρική διακυβέρνηση βασίστηκε στην ανάθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο στον υπεύθυνο για την επίβλεψη της εταιρείας με έντιμο, δίκαιο, επιμελή και ηθικό τρόπο. Εδώ, αναμενόταν πολύ από το Διοικητικό Συμβούλιο να ενεργήσει σε βάση διαφάνειας και λογοδοσίας για την επιτυχία της McDonald. Το διοικητικό συμβούλιο πιστεύει επίσης ότι «η εταιρική διακυβέρνηση δεν είναι προορισμός αλλά ταξίδι», δηλαδή είναι μια συνεχής διαδικασία,

ως εκ τούτου, το διοικητικό συμβούλιο της McDonald διενεργούσε συνεχώς ανασκόπηση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης προκειμένου να κάνει τη συνεχή βελτίωση της εταιρείας. Το διοικητικό συμβούλιο εξελέγη από τους μετόχους και θεωρήθηκε ως το τελικό όργανο λήψης αποφάσεων της McDonald αλλά δεν ελέγχει θέματα που επιφυλάσσονται στους μετόχους. Το διοικητικό συμβούλιο ενεργεί ως σύμβουλος της ανώτερης διοίκησης και καθορίζει και επιβάλλει πρότυπα λογοδοσίας.

Επιπλέον, το μέγεθος και η δομή του διοικητικού συμβουλίου προσδιορίστηκε σύμφωνα με το πιστοποιητικό ίδρυσης και το καταστατικό της εταιρείας. Είναι πολύ σαφές ότι το μέγεθος του διοικητικού συμβουλίου κυμαινόταν μεταξύ 11-12 μελών, ωστόσο υπάρχει μια αύξηση σε αριθμό από το διοικητικό συμβούλιο που είναι από 11-15 μέλη. Επιπρόσθετα, η επιλογή του μέλους του διοικητικού συμβουλίου έγινε από την επιτροπή διακυβέρνησης που μπορεί να παράγει μια πιο ηθική απόφαση και επιπλέον να έχει ως αποτέλεσμα την επιλογή του μέλους που έχει ηθικά χαρακτηριστικά. Ο υποψήφιος του διοικητικού συμβουλίου έπρεπε να έχει «την ικανότητα να ασκεί ορθή κρίση και να παρέχει πρακτικές γνώσεις και διαφορετικές προοπτικές».

Τέλος, υπάρχουν δύο άλλοι κύριοι ρόλοι εκείνου του τμήματος της εταιρικής διακυβέρνησης της McDonald's που είναι ο ρόλος του προέδρου και ο ρόλος του διευθύνοντος συμβούλου και του διευθυντή. Ο πρόεδρος είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου που επιλέγεται για να ασκήσει καθήκοντα προέδρου της εταιρείας. Ο ρόλος του προέδρου είναι να ηγείται και να επιβλέπει το διοικητικό συμβούλιο και θεωρείται ως άτομο που δεν είναι αξιωματικός ή υπάλληλος της εταιρείας. Ο πρόεδρος διαδραματίζει επίσης ρόλο στη διευκόλυνση μιας ανοιχτής ροής πληροφοριών μεταξύ της διοίκησης και του διοικητικού συμβουλίου. Το ρόλο της διοίκησης είχε ο διευθύνων σύμβουλος, ο οποίος θα ασχολείται με την καθημερινή λειτουργία της εταιρείας. Ο διευθύνων σύμβουλος και η διοίκηση είναι υπόλογοι στο διοικητικό συμβούλιο και τελικά στους μετόχους όσον αφορά την άσκηση των εργασιών της εταιρείας.

Συνοπτικά, με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δράσεων της McDonald's ως προς τα ESG ζητήματα, η βαθμολογία της ESG σύμφωνα με τον οίκο αξιολόγησης MSCI για το διάστημα 2019 έως 2022 ήταν BB για το 2019 και το 2020 και BBB για το 2021 και το 2022.

Διάγραμμα 21: ESG βαθμολογία της McDonald's

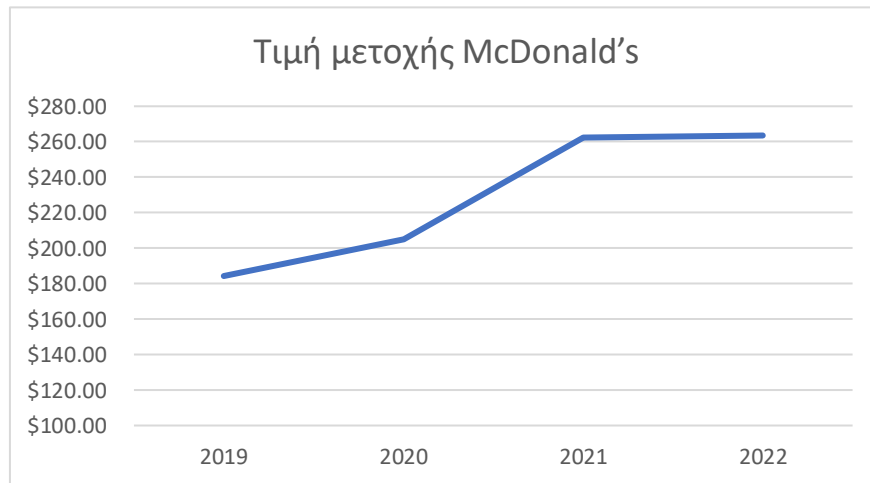
Σύντομη Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το χρονικό διάστημα 2019 έως 2021 η κεφαλαιοποίηση της McDonald's αυξήθηκε 35.8% ενώ το 2022 μειώθηκε 3.6%. Τα κέρδη ανά μετοχή (EPS) έμειναν σταθερά από το 2019 στο 2022.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κεφαλαιοποίηση (σε δις)	\$147.47	\$159.88	\$200.31	\$193.01
EPS	\$7.88	\$6.31	\$10.04	\$7.94

Πίνακας 21: Χρηματοοικονομικά στοιχεία της McDonald's 2019-2021

Η τιμή της μετοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία με το 2020 να έχει άνοδο 11.3%, το 2021 άνοδο 27.8% και το 2022 άνοδο 0.5%. Η συνολική ποσοστιαία μεταβολή αυτού του χρονικού διαστήματος ήταν πτώση 43%.

Διάγραμμα 22: Η τιμή της μετοχής της McDonald's 2019-2022

Παρακάτω βλέπουμε τον κύκλο εργασιών και τα καθαρά έσοδα της McDonald's. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία μικρή άνοδος στον κύκλο εργασιών ύψους 8.9% ενώ τα καθαρά έσοδα μειώθηκαν κατά 2%.

Έτος	2019	2020	2021	2022
Κύκλος Εργασιών (σε δις)	\$21.36	\$19.21	\$23.22	\$23.27
Καθαρά Έσοδα (σε δις)	\$6.03	\$4.73	\$7.55	\$5.91

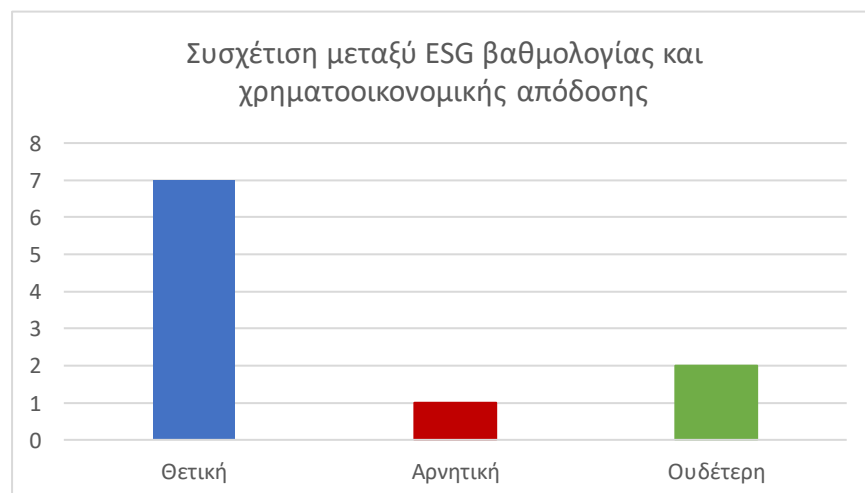
Πίνακας 22: Κύκλος Εργασιών και Καθαρά Έσοδα της McDonald's 2019-2022

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και την βαθμολογία ESG της McDonald's παρατηρούμε μία **θετική σχέση** μεταξύ τους, καθώς η βαθμολογία της από BB ανέβηκε σε BBB το 2021 όπως άνοδο είχε γενικά και η τιμή της μετοχής και ο κύκλος εργασιών.

4.3 Αποτελέσματα

Συνοψίζοντας, με βάση τις ESG πολιτικές των δέκα εταιρειών και την βαθμολογία τους σε σύγκριση με την χρηματοοικονομική τους απόδοση, διακρίνουμε την συσχέτιση ανάμεσα στην ESG βαθμολογία και την χρηματοοικονομική απόδοση της κάθε εταιρείας. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα ήταν:

- Οι 7 εταιρείες παρουσίασαν θετική συσχέτιση μεταξύ ESG βαθμολογίας και χρηματοοικονομικής απόδοσης.
- Μόλις 1 εταιρεία παρουσίασε αρνητική συσχέτιση μεταξύ ESG βαθμολογίας και χρηματοοικονομικής απόδοσης.
- Οι 2 εταιρείες παρουσίασαν ουδέτερη συσχέτιση μεταξύ ESG βαθμολογίας και χρηματοοικονομικής απόδοσης βάσει των στοιχείων που εξετάστηκαν.

Διάγραμμα 23: Η συσχέτιση μεταξύ ESG βαθμολογίας και χρηματοοικονομικής απόδοσης

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι οι επτά στις δέκα εταιρείες παρουσίασαν θετική συσχέτιση μεταξύ της ESG βαθμολογίας και της χρηματοοικονομικής τους απόδοσης, υποδηλώνοντας την σημασία της υιοθέτησης των σωστών ESG πολιτικών. Μόλις μία εταιρεία του δείγματος είχε αρνητική συσχέτιση ενώ δύο εταιρείες έδειξαν ουδέτερη συσχέτιση.

Κεφάλαιο 5

5.1 Γενικά Συμπεράσματα

Στις μέρες μας, υπάρχει μία σαφής τάση για αυξημένη δέσμευση σε δραστηριότητες ESG μεταξύ των εταιρειών και των ενδιαφερομένων τους. Ωστόσο, ο αντίκτυπος στην χρηματοοικονομική απόδοση από τις δραστηριότητες ESG είναι ένα θέμα που έχει συζητηθεί αρκετά και υπάρχουν πληθώρα μελέτες που υποστηρίζουν τόσο τις θετικές όσο και τις αρνητικές σχέσεις μεταξύ του ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης, καθώς και μελέτες που δεν δείχνουν καμία σχέση. Η γενική αντίληψη είναι ότι δεν υπάρχει σαφής απάντηση και ότι μπορούν να βρεθούν συνδέσεις και προς τις τρεις κατευθύνσεις, ωστόσο υπάρχουν λίγα στοιχεία που να υποστηρίζουν ότι το ESG και η χρηματοοικονομική απόδοση συνδέονται άμεσα.

Ο στόχος αυτής της εργασίας ήταν να επιβεβαιώσει ότι υπάρχει αντίκτυπος από τις δραστηριότητες ESG στην χρηματοοικονομική απόδοση, καθώς και το είδος του αντίκτυπου. Ένα από τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν είναι η ισχυρή επιρροή που ασκεί ένας μη χρηματοοικονομικός δείκτης, συγκεκριμένα ο ESG, τόσο στις εταιρείες όσο και στα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι δραστηριότητες ESG μπορούν να βοηθήσουν στην αύξηση της επιχειρηματικής αξίας σε μια επιχείρηση, για αυτό τον λόγο οι εταιρείες προσπαθούν να ενσωματώνουν ορθές ESG στρατηγικές.

5.2 Περιορισμοί Μελέτης

Όπως συμβαίνει με τις περισσότερες μελέτες, ορισμένοι περιορισμοί ακολουθούν φυσικά τις επιλογές που έγιναν κατά τη διάρκεια της μελέτης. Πρώτον, το δείγμα των δέκα

εταιρειών της μελέτης είναι αρκετά μικρό και συνεπώς τα αποτελέσματα μπορεί να μην συμπίπτουν τόσο με την πραγματικότητα. Δεύτερον, το δείγμα αυτό περιορίζεται σε μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες της Αμερικής με καλή οικονομική απόδοση. Αυτό σημαίνει ότι το αποτέλεσμα της μελέτης δεν αφορά των μέσο όρο όλων των εταιρειών, αλλά κυρίως μεγάλες εταιρείες. Τρίτον, αν και λαμβάνονται δεδομένα τεσσάρων ετών για την μελέτη, πιστεύεται ότι είναι σημαντικό να ενσωματωθεί μεγαλύτερη περίοδος προκειμένου να προκύψει η σχέση μεταξύ του ESG και της χρηματοοικονομικής απόδοσης.

5.3 Προτάσεις για Μελλοντικές Έρευνες

Αρκετά από τα συμπεράσματα που εξάγονται στην ανάλυση δείχνουν τους περιορισμούς της μεθοδολογίας της μελέτης. Μία πιο εις βάθος μελέτη θα συμπλήρωνε καλά αυτή τη μελέτη, διερευνώντας περαιτέρω εκείνες τις σκέψεις που προέκυψαν κατά τη διαδικασία αυτής της μελέτης. Συγκεκριμένα, μία αναλυτική μελέτη με μεγαλύτερο δείγμα εταιρειών σε βάθος περισσότερων χρόνων και με την ανάλυση περισσότερων χρηματοοικονομικών δεικτών θα κατέληγε σε ένα πιο ολοκληρωμένο συμπέρασμα.

Πηγές

Άρθρα, Περιοδικά και Εργασίες

ESG: Six reasons why companies are doing it. Mexico Business. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://mexicobusiness.news/energy/news/esg-six-reasons-why-companies-are-doing-it>

Al Amosh, H., & Khatib, S. F. A. (2022, December 5). ESG performance in the time of covid-19 pandemic: Cross-country evidence - environmental science and Pollution Research. SpringerLink. Retrieved January 20, 2023, from <https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-022-25050-w>

2017-01-11T20:14:00+00:00. (2017, January 11). How ESG investing affects financial performance. PRI. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.unpri.org/research/how-esg-investing-affects-financial-performance/548.article>

David Junius, Adriel Adisurjo, Arief Rijanto, & Yang Elvi Adelina. (n.d.). The impact of ESG performance to firm performance and market value. Retrieved January 20, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/346660640_THE_IMPACT_OF_ESG_PERFORMANCE_TO_FIRM_PERFORMANCE_AND_MARKET_VALUE

Gao, W., Li, M., & Zou, C. (2022, September 1). Analysis of the impact of ESG on Corporate Financial Performance under the epidemic based on static and dynamic panel data. Wireless Communications and Mobile Computing. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.hindawi.com/journals/wcmc/2022/6851518/>

Xu, Z., Hou, W., Main, B. G. M., & Ding, R. (2022, August 25). The impact of ESG on financial performance: A revisit with a regression discontinuity approach - carbon neutrality. SpringerLink. Retrieved January 20, 2023, from <https://link.springer.com/article/10.1007/s43979-022-00025-5>

Anna Linnea Helena Bråtenius, & Emelie Josefin Melin. (n.d.). The Impact of CSR on Financial Performance. Retrieved January 20, 2023, from https://research-api.cbs.dk/ws/portalfiles/portal/58411722/anna_linnea_helena_braatenius_og_emilie_josefin_melin.pdf

Phoebe Koundouri, Nikitas Pittis, & Angelos Plataniotis. (n.d.). The impact of ESG Performance on the Financial Performance of European Area Companies. Retrieved January 20, 2023, from <http://wpa.deos.aueb.gr/docs/2022.Impact.ESG.Performance.pdf>

Kolisch, H. (2015, January 1). [PDF] does CSR pay? – the impact of CSR on financial performance. A comparison between Germany and the US: Semantic scholar. [PDF] Does CSR pay? – The

Impact of CSR on Financial Performance. A Comparison between Germany and the US | Semantic Scholar. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.semanticscholar.org/paper/Does-CSR-pay-%E2%80%93-The-Impact-of-CSR-on-Financial-A-and-Kolisch/676fa29900f3b3404778f2668f2f5751bc858e0f>

Berg, F., Kölbel, J., & Rigobon, R. (2019). Aggregate Confusion: The Divergence of ESG Ratings. SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3438533>

Chatterjee, S. (2018). Fund Characteristics and Performances of Socially Responsible Mutual Funds: Do ESG Ratings Play a Role? ArXiv:1806.09906 [q-Fin]. <http://arxiv.org/abs/1806.09906>

Muhammad Azeem Qureshi & Minhas Akbar & Ahsan Akbar & Petra Poulouva, M. A. Q. (1970, January 1). Do ESG endeavors assist firms in achieving Superior Financia. SAGE Open. Retrieved January 20, 2023, from <https://ideas.repec.org/a/sae/sagope/v11y2021i2p21582440211021598.html>

Grigoris Giannarakis, George Konteos, Eleni Zafeiriou, & Xanthi Partalidou. (n.d.). The impact of corporate social responsibility on financial performance. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/308662620_The_impact_of_corporate_social_responsibility_on_financial_performance

Roddy Sunguro. (n.d.). Corporate Governance Analysis of Amazon.com, inc. - researchgate. ResearchGate. Retrieved January 20, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/348729577_Corporate_Governance_Analysis_of_Amazoncom_Inc

Theresa Bender. (2021, July 6). Tesla and Sustainability: Is Tesla really that green? Full impact view of your investments - Cooler Future. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.coolerfuture.com/blog/tesla-sustainability>

JUSTIN FREEMAN. (2023, January 4). Tesla's CSR policy (2023 full guide) | asktraders.com. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.asktraders.com/learn-to-trade/ethical-trading/tesla-csr-policy/>

Electric cars, Solar & Clean Energy | Tesla. www.tesla.com. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from https://www.tesla.com/ns_videos/2021-tesla-impact-report.pdf

Philippe Funk. (n.d.). (PDF) corporate governance analysis - tesla - researchgate.net. ResearchGate.net. Retrieved January 20, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/363255787_Corporate_governance_analysis_-_Tesla

Marissa Dean, Ph.D. (n.d.). Nike Corporate Social Responsibility (CSR) and Sustainability. Thomasnet® - Product Sourcing and Supplier Discovery Platform - Find North American Manufacturers, Suppliers and Industrial Companies. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.thomasnet.com/articles/other/nike-csr/>

2021 Health for Humanity Report. (n.d.). 2021 Health for Humanity Report. Retrieved January 20, 2023, from <https://healthforhumanityreport.jnj.com/>

Ltd, A. A. (2022, July 27). Analysis of Johnson & Johnson's strategic framework. UKDiss.com. Retrieved January 20, 2023, from <https://ukdiss.com/examples/johnson-and-johnsons-strategic-framework-application.php>

Dao, T. (2020, September 29). Corporate governance of Costco Wholesale Corporation. Happy Time. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.happytime.org/2020/06/28/corporate-governance-of-costco-wholesale-corporation/#h-a-corporate-governance-board-overview>

IvyPanda. (2022, December 3). Delta Airlines: Corporate Governance and Leadership Issues. <https://ivypanda.com/essays/delta-airlines-corporate-governance-and-leadership-issues/>

JUSTIN FREEMAN. (n.d.). McDonald's CSR policy: (2023 overview) | asktraders.com. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.asktraders.com/learn-to-trade/ethical-trading/mcdonalds-csr-policy/>

John Dudovskiy. (2022, June 23). Overview of McDonald's CSR - Research-Methodology. Research. Retrieved January 20, 2023, from <https://research-methodology.net/overview-of-mcdonalds-csr/>

Iaonibutina Tirintetaake. (n.d.). (PDF) McDonald's corporate governance - researchgate. Retrieved January 20, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/320450619_McDonald%27s_Corporate_Governance

Ιστοσελίδες

What is CSR? UNIDO. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://www.unido.org/our-focus/advancing-economic-competitiveness/competitive-trade-capacities-and-corporate-responsibility/corporate-social-responsibility-market-integration/what-csr>

Fernando, J. (2022, December 19). Corporate Social Responsibility (CSR) explained with examples. Investopedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.investopedia.com/terms/c/corp-social-responsibility.asp>

ESG investing and analysis. CFA Institute. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://www.cfainstitute.org/en/research/esg-investing>

Team, T. I. (2022, September 27). What is environmental, social, and governance (ESG) investing? Investopedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.investopedia.com/terms/e/environmental-social-and-governance-esg-criteria.asp>

Wikimedia Foundation. (2023, January 2). Environmental, social, and corporate governance. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from https://en.wikipedia.org/wiki/Environmental,_social,_and_corporate_governance

ESG vs. CSR: Key Distinctions & What Businesses Need To Know. United States. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://us.anteagroup.com/news-events/blog/esg-csr-definitions-differences-sustainability>

Hung, C. (2022, November 9). *Council post: Three reasons why CSR and ESG matter to businesses.* Forbes. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.forbes.com/sites/forbesbusinesscouncil/2021/09/23/three-reasons-why-csr-and-esg-matter-to-businesses/?sh=2076a3ac39b9>

ESG (environmental, social and governance). Corporate Finance Institute. (2023, January 17). Retrieved from <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/esg/esg-environmental-social-governance/>

George H. Ionescu, Daniela Firoiu, Ruxandra Dana Vilag, & Ramona Pîrvu. (n.d.). The impact of ESG factors on market value of companies from travel and ... Retrieved January 20, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/333478379_THE_IMPACT_OF_ESG_FACTORS_ON_MARKET_VALUE_OF_COMPANIES_FROM_TRAVEL_AND_TOURISM_INDUSTRY

Cho, S. J., Chung, C. Y., & Young, J. (2019, January 11). Study on the relationship between CSR and Financial Performance. MDPI. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.mdpi.com/2071-1050/11/2/343#:~:text=Prior%20researches%20on%20the%20link%20between%20a%20firm%E2%80%99s,%28%2B%29%20effect%20on%20financial%20performance%20%5B%207%20%5D>

Hwang, J., Kim, H., & Jung, D. (2021, October 14). The effect of ESG activities on financial performance during the COVID-19 pandemic-evidence from Korea. MDPI. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/20/11362>

About Us. MSCI. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://www.msci.com/who-we-are/about-us>

Hayes, A. (2022, December 7). MSCI ESG ratings definition, methodology, example. Investopedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.investopedia.com/msci-esg-ratings-5111990>

ESG ratings methodology. MSCI. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://www.msci.com/esg-and-climate-methodologies>

WILL KENTON. (n.d.). MSCI definition - Investopedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.investopedia.com/terms/m/msci.asp>

Wikimedia Foundation. (2023, January 15). Amazon (company). Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from [https://en.wikipedia.org/wiki/Amazon_\(company\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Amazon_(company))

Beslik, S. (2020, August 7). How sustainable is Amazon? an ESG analysis of the Retail Giant. Medium. Retrieved January 20, 2023, from <https://sasjabeslik.medium.com/how-sustainable-is-amazon-an-esg-analysis-of-the-retail-giant-e8b07cc8a8eb>

Be the planet's Turning Point. The Climate Pledge | Be the planet's turning point. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://www.theclimatepledge.com/#main-navigation>

Sustainability (US). (n.d.). Home - Amazon Sustainability. Sustainability (US). Retrieved January 20, 2023, from <https://sustainability.aboutamazon.com/>

Marissa Dean, Ph.D. (n.d.). Amazon Corporate Social Responsibility (CSR) and Sustainability. Thomasnet® - Product Sourcing and Supplier Discovery Platform - Find North American Manufacturers, Suppliers and Industrial Companies. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.thomasnet.com/articles/other/amazon-csr-sustainability/>

Wikimedia Foundation. (2023, January 18). Apple Inc.. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from https://en.wikipedia.org/wiki/Apple_Inc.

Pineda, M. E. (2023, January 5). Environmental strategy of apple: Key sustainability initiatives. Profolus. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.profolus.com/topics/environmental-strategy-of-apple-key-sustainability-initiatives/>

Klein, P. (2011, August 19). Where is Apple's social purpose? Forbes. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.forbes.com/sites/csr/2011/08/12/where-is-apples-social-purpose/?sh=2aad14499d20>

BusinessEssay. (2022, December 13). Apple Company's Corporate Governance. Retrieved from <https://business-essay.com/apple-companys-corporate-governance/>

Wikimedia Foundation. (2023, January 19). Tesla, Inc.. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://en.wikipedia.org/wiki/Tesla, Inc.>

Wikimedia Foundation. (2023, January 20). Coca-Cola. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://en.wikipedia.org/wiki/Coca-Cola>

About the Author Emily Folk Emily Folk is passionate about environmental sustainability, E. F. (2020, December 31). Is Coca Cola helping the environment? or hurting? Red, Green, and Blue. Retrieved January 20, 2023, from <https://redgreenandblue.org/2020/06/02/coca-cola-helping-environment-hurting/>

How the coca-cola company approaches Sustainability. CokeSolutions. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://www.cokesolutions.com/trends-insights/articles/how-the-coca-cola-company-approaches-sustainability.html>

Malhotra, S. (2021, May 5). Coca Cola Corporate Social Responsibility- Programs Budget & Objectives. thekeepitsimple. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.thekeepitsimple.com/coca-cola-corporate-social-responsibility/#:~:text=Most%20importantly%20Coca%20Cola%20corporate%20social%20responsibility%20has,inequalities%20faced%20by%20socially%20and%20economically%20backward%20groups.>

JUSTIN FREEMAN. (n.d.). Coca-Cola's CSR policy (2023 full guide) | asktraders.com. asktraders.com. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.asktraders.com/learn-to-trade/ethical-trading/coca-cola-csr-policy/>

Wikimedia Foundation. (2023, January 20). Nike (company). Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from [https://en.wikipedia.org/wiki/Nike_\(company\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Nike_(company))

Paulson-Ellis, N. (n.d.). How sustainable is Nike?: Read our guide: The sports edit. The Sports Edit EU. Retrieved January 20, 2023, from <https://eu.thesportsedit.com/blogs/news/how-sustainable-is-nike>

Wikimedia Foundation. (2023, January 18). Walmart. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://en.wikipedia.org/wiki/Walmart>

Advancing sustainability. Walmart.org. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://walmart.org/what-we-do/advancing-sustainability>

Summary and takeaways from Walmart's Corporate Social Responsibility Efforts. Chemtech International. (2021, November 29). Retrieved January 20, 2023, from <https://chemtech-us.com/articles/summary-and-takeaways-from-walmarts-corporate-social-responsibility-efforts/>

Macri, K. P. (2018, April 25). Walmart's improved social responsibility efforts begin with Supply Chain. Supply Chain Dive. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.supplychaindive.com/news/walmart-corporate-social-responsibility-efforts/521961/>

Walmart. (n.d.). Corporate governance. 2022 ESG. Retrieved January 20, 2023, from <https://corporate.walmart.com/esgreport/governance/corporate-governance>

Wikimedia Foundation. (2022, November 14). Johnson. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from https://en.wikipedia.org/wiki/Johnson_&_Johnson

Wikimedia Foundation. (2023, January 20). Costco. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://en.wikipedia.org/wiki/Costco>

Sustainability and waste management strategies at Costco : Free Essay Example, 718 words. Samplius. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://samplius.com/free-essay-examples/sustainability-and-waste-management-strategies-at-costco/>

Assoune, A. (2022, July 15). Costco - Sustainability Facts, rating, goals. Panaprium. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.panaprium.com/blogs/i/costco>

Matthew Harvey. (n.d.). Corporate Social Responsibility of Costco. Essay48. Retrieved January 20, 2023, from <https://www.essay48.com/12622-Costco-Corporate-Social-Responsibility>

Wikimedia Foundation. (2023, January 18). Delta Air Lines. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from https://en.wikipedia.org/wiki/Delta_Air_Lines

Person. (2022, September 20). Delta airlines: Improving emissions with Sustainable Fuel. Sustainability Magazine. Retrieved January 20, 2023, from <https://sustainabilitymag.com/sustainability/delta-airlines-improving-emissions-with-sustainable-fuel>

Staff Writer. (n.d.). Delta commits \$1 billion to become first carbon neutral airline globally. Delta News Hub. Retrieved January 20, 2023, from <https://news.delta.com/delta-commits-1-billion-become-first-carbon-neutral-airline-globally#:~:text=Delta's%20carbon%20footprint%20is%20its%20largest%20environmental%20i mpact,,the%20use%20of%20jet%20fuel%20and%20increase%20efficiency.>

Delta's Corporate Responsibility Report pledges continued commitment to social impact and sustainability in face of pandemic. (n.d.). Retrieved January 20, 2023, from <https://pro.delta.com/content/agency/us/en/news/news-archive/2020/july-2020/delta-s-corporate-responsibility-report-pledges-continued-commit.html>

Wikimedia Foundation. (2023, January 18). McDonald's. Wikipedia. Retrieved January 20, 2023, from <https://en.wikipedia.org/wiki/McDonald's>

McDonald's corporation ESG Profile (MCD): Is it sustainable? The Impact Investor | ESG Investing Blog. (2022, April 16). Retrieved January 20, 2023, from <https://theimpactinvestor.com/stocks/mcd/>

Roddy Scheer, & Doug Moss. (2017, November 14). Assessing McDonald's performance on Sustainability. Business Ethics. Retrieved January 20, 2023, from <https://business-ethics.com/2013/02/08/10630-assessinng-mcdonalds-performance-on-sustainability/>